

GLAS GORENJSKE

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI ZA GORENJSKO
LETO XII., ST. 53 — CENA DIN 10.—

KRANJ, 10. JULIJA 1959

Plenum Okrajnega sindikalnega sveta

Obrtništvo in družbena prehrana kot važen člen za izboljšanje življenske ravni

Sledijo razprave po občinah - Sodelovanje z ljudskimi odbori in vsemi družbenimi organizacijami - Veliko možnosti v stanovanjskih skupnostih - Več načrtnosti v okviru komune
V Kranju in na Jesenicah potrebe za večje obrate družbene prehrane

Na podlagi nakazanih potreb iz sindikalnih podružnic je Plenum okrajnega sindikalnega sveta v ponedeljek, 6. julija sprejel načrt dela o osnovnih vprašanjih, ki jih bo obravnaval v

Ob proslavi na Jelovici

Množična manifestacija

On dan, 4. julija, za Dan borca so Lipniško planino prekrili ljudje. Pisana množica je z vseh dolin krenila na Jelovico. Tam so se zbrali mladi taborniki in delavci, kmetje in vojniki. Zbrali so se vsi nekdanji borci, terenci, zbrale so se mamice, ki so takrat kuhale in šivale partizanom, skrbela za varnost — za zmago!

Proslava je popolnoma uspela. Okoli 20.000 ljudi je prišlo na Jelovico. Pri tem gre organizatorjem vse priznanje. Organizacija UROJ kot glavni iniciator in organizacija ZB so se s svojo udeležbo in organizacijo zelo dobro izkazale. Prav tako so garnizoni JLA v Bohinjski Beli in v Škofji Loki vsestransko podprli program in v njem sodelovali. Gozdarstvo, gospodarstvo Bled je obavilo prevoze, dalo les, popravilo ceste in poti; Iskra je organizirala ožvečenje; gasilci so se v velikem številu javili za vzdrževanje reda in varnosti; AMD Kranj s Tajništvom za notranje zadeve je skrbelo za ves promet, ki je potreben brez najmanjše nesreče, kar zasluži še posebno pohvalo. Priznanje zasluži tudi razne organizacije: predvojska vzgoja, strelci, taborniki, lovci, mladina in druge, ki so se tako množično udeležile prireditve. Veliko je bilo odvisno tudi od občinskih štabov brigad, odredov in drugih formacij, ki so z neusiljivim, vendar poljudnim načinom privabili tisoče državljanov v te formacije.

Vsem tem organizatorjem, tej subjektivni sili gre priznanje. Jelovica je bila nova izkušnja organizacijskih oblik, kako je treba pristopiti k tako množični manifestaciji.

Toda pri vsem tem se je pokazalo še nekaj večjega — zavest naših delovnih ljudi. Je mar tisoče in tisoče ljudi prišlo na Jelovico zgolj po zaslugi dobre organizacije? Tu je lahko le manjši del odgovora. Glavna sila je bila zavest vsakega posameznika. Da so se po naših delavskih središčih in naseljih tako množično odločali za tako dolgo pot, da so na samih pohodih in na proslavi manifestirali svojo voljo z revolucionarno pesmijo itd., to je dokaz, da naši ljudje zavestno gojijo tradicije NOB; da s ponosom manifestirajo pripadnost naprednim idejam; da so zavestni graditelji nove družbe — socializma; dokaz, da so pripravljeni braniti pridobitve revolucije.

Letos je bila prva taka širša prireditev na Jelovici. V bodoče naj bi ta postala vsakoletna, tradicionalna manifestacija. Seveda na prvih letošnjih izkušnjah, na osnovi odmeva in teženj naših delovnih ljudi.

Ta odmev pa je bil hkrati tudi želja po takih tradicionalnih prireditvah in je že osnova za ureditev zamisli — Doma partizanov na Jelovici, ki se je prav ob letošnji manifestaciji rodila.

K. M.

prihodnje. Kot prvo so določili razprave o življenjski ravni delovnega človeka s posebnim poudarkom na družbeno prehrano in obrt. O tem je imenovan plenum že razpravljaj. Naslednjih šest zadev, ki jih bodo pretresali na posebnih pleninih do prihodnje pomladi, pa je še: o tržišču in preskrbi s kmetijskimi pridelki, o nagrajevanju in produktivnosti dela, o kulturno prosvetnem delu in izobraževanju delavcev, zatem bo poseben plenum razpravljaj o delavskih samoupravnih organih in odnosih v kolektivih ter končno o socialnem zavarovanju in zdravstveni službi. Tako bodo sindikalne organizacije načrtno in postopoma razpravljale o posameznih področjih dejavnosti, ki življenjsko zanimajo delovnega človeka.

Usposabljanje lastne sile v obrtnih podjetjih
Poročilo o stanju obrtništva kakor tudi o delavskih menzah in restavracijah v našem okraju, ki ga je pred plenomom prebral Franc Leben z Jesenic, je vzbudilo med navzočimi živahne razprave.

V uvodu je bilo rečeno, da obrt v našem okraju pada in da to močno zavira napore za boljši življenjski nivo delovnih ljudi ter tako postaja družbeni problem.

V manj razvitih občinah so odkrito dajali prednost proizvodni obrti in ne uslužnostni, kar velja posebno za Železnike, Ziri in Bohinj. Opravičilo za take težnje so na plenumu pripisali iskanju možnosti za zaposlitev odvisne delovne sile. Toda take težnje nikakor niso opravičljive v drugih, industrijsko močno razvitih občinah kot na primer na Jesenicah, v Kranju in Trzinu. V teh industrijskih središčih bi bilo možno hitreje odpravljati nekatere kritične vrzeli v uslužnostni

obrti. Tako bi tovarna Iskra v sodelovanju z Obrtno zbornico, občino in drugimi organi morda podprla težnje za ustanovitev tehničnega servisa, ki je tu tako nujno potreben.

V končnih zaključkih so sprejeli obveznost, da bodo v teku poletja skrbno zbrali ostale potrebne podatke o problemih obrtne dejavnosti v okviru občin in jih bodo v jeseni, pred pripravo za prihodnji letni družbeni načrt, predložili občinskemu ljudskemu odboru. Največje neizkoriščene rezerve za hitrejši razvoj obrti pa so, kot so menili na plenumu, v samih kolektivih obrtnih podjetij. Tu naj bi težišče dela sindikalnih organizacij pri vključevanju obrtnih delavcev v družbene organizacije, za uspešnejše delo samoupravnih organov in podobno.

Cena hrane je odločilna
V okraju Kranj je samo 15 večjih podjetij z obratnimi kuhinjami, v katerih se hrani približno 1800 delavcev in nameščenec.

Razen tega nudijo v nekaterih podjetjih delavcem tudi tople malice, in sicer za kaj ugodno ceno od 30 do največ 42 dinarjev. Seveda krijejo podjetja s svoje strani del stroškov (od 10 pa celo do 25 dinarjev pri vsakem obroku), ker krijejo materialne stroške kot so na primer razsvetljava, kurjava, čiščenje prostorov, prevozi, honoriranje personala itd.

Toda vse to je malo spričo velikega števila zaposlenih in še posebej, ker je med zaposlenimi skoraj polovica žena.

O izboljšanju družbene prehrane je sicer govora že več let, uspehi — kot so ugotovili — pa so dokaj pičli. Sklenili so tudi te probleme reševati skupno z ljudskimi odbori in delovnimi kolektivi. Predvsem naj bi v okviru komun napravili načrt s

skupnimi potrebami. Pri tem naj bi se skrbelo za to, da se osnuje sodobne obrate z večjimi zmogljivostmi. Nikakor pa ni racionalno, da bi še naprej iskalo rešitve tega problema vsako podjetje zase.

O vseh teh problemih se bodo še pogovorili na občinskih sindikalnih svetih. Menili pa so, da potrebe že narekujejo ustanovitev skupnega večjega obrata družbene prehrane, vsaj za manjše kolektive, in to v Kranju kot na Jesenicah. Kot prvo obliko medsebojnega sodelovanja in pomoči naj bi vzpostavili v okviru občine koordinacijske organe, v katerih bi sodelovali predstavniki vseh menz in delavskih restavracij, šolskih in mlečnih kuhinj ter drugih dejavnosti, ki se ukvarjajo s prehrano in bi skušali najti najboljše rešitve.

Za obe vprašanji, tako za obrtništvo kot tudi za družbeno prehrano pa menijo, da je treba iskati rešitve v okviru nastajajočih stanovanjskih skupnosti.

Plenum Občinskega komiteja ZKS v Škofji Loki o stanovanjskih skupnostih

Najprej ugotoviti potrebe prebivalcev

Problemi stanovanjskih skupnosti bodo problemi političnih organizacij

Pred dnevi so na razširjenem plenumu Občinskega komiteja Zveze komunistov v Škofji Loki razpravljali o pripravah za ustanovitev stanovanjskih skupnosti v smislu sklepov in napotil IV. kongresa Zveze komunistov Slovenije. Mimo članov komiteja so se plenuma udeležili tudi člani občinskega komiteja LMS, sekretarji osnovnih organizacij ZKS in drugi politični delavci.

Uvodoma je sekretar Občinskega komiteja ZKS tov. Andrej Le-

vičnik pojasnil organizacijske oblike stanovanjskih skupnosti, način finansiranja in še posebej mesto in vlogo teh organov v našem družbenem sistemu.

V razpravi, ki je sledila uvodnim besedam sekretarja Levičnika, so na plenumu zaključili, da je zlasti pomembno najprej ugotoviti potrebe in težnje prebivalstva. Zaradi tega so sklenili napraviti anketo, ki naj bi služila za osnovo pri ustanavljanju, organiziranju in začetnem delu stanovanjskih skupnosti. Poskrbeli bodo tudi za urbanistično proučitev posameznih področij, ker je potrebno, da je delokrog stanovanjske skupnosti zaključena enota. Mnenja so bili, da so dani vsi pogoji za ustanovitev stanovanjske skupnosti na Trati, za kar so že sami prebivalci dali iniciativo. Druga stanovanjska skupnost pa naj bi nastala v mestnem področju.

Nekateri so predlagali, naj bi v tem okolišču ustanovili dve stanovanjski skupnosti, ker je področje deljeno. Kaj bi bilo primernejše, bodo pokazali rezultati ankete in razprava, ki bo sledila. Sklenili so tudi proučiti, kakšne so potrebe in težnje za ustanovitev stanovanjskih skupnosti v večjih krajih na podeželju in pri tem poudarili pomembno vlogo krajevnih odborov, ki naj bi bili organizatorji in pobudniki za ustanovitev stanovanjskih skupnosti. Ko bodo znani rezultati ankete in bodo razčiščena druga vprašanja, bodo o njih razpravljali v vseh osnovnih političnih organizacijah. Sklenili so, da bodo šele na osnovi širše in temeljite razprave pripravili predloge za zbornice volivcev, ki so pristojni za odločanje o ustanovitvi stanovanjskih skupnosti. Med drugim so na plenumu še

ugotovili potrebo, da se po ustanovitvi stanovanjskih skupnosti opravi tudi ustrezne teritorialne spremembe političnih organizacij. Poudarili so, da bo moralo biti delo političnih organizacij neposredno povezano z delom stanovanjske skupnosti. Problemi stanovanjske skupnosti bodo predvsem tudi problemi političnih organizacij.

Pri drugi točki dnevnega reda je sekretar Levičnik obvestil politični aktiv o stališčih IV. kongresa ZKS glede politike na vasi. Omenil je tudi, da so v škofjeloški občini pričeli s strokovno analizo posameznih kmetijskih površin, kar naj bi v prihodnosti privedlo do specializacije posameznih kmetijskih področij. Poskrbeli so tudi, da bo obiskovalo dveletno kmetijsko šolo 30 interesentov iz Poljanske doline, ki bodo pomembna pomoč v naslednjih letih pri razvoju kmetijstva v občini.

M. C.

Zadnje vesti

O KADRIH
V ZDRAVSTVENI SLUŽBI

Četrtek, 9. julija. Danes je bila seja odbora za socialno politiko in delovne odnose pri Republiškem svetu Zveze sindikatov Slovenije. Ugotovili so, da je treba pri vzgoji kadra zdravstvene službe najti hitreje oblike vzgoje, da bi hitreje nadomestili velike vrzeli, zlasti pri srednjem medicinskem kadru.

PROSLAVA DNEVA VSTAJE
V SRBIJI

Po vsej Srbiji so v torek, 7. julija proslavljali dan vstaje. Največja proslava je bila v Valjevu, kjer se je zbralo nad deset tisoč ljudi in tudi 500 preživelih borecvaljevskega odreda, ki je pred 18 leti začel boj proti okupatorju. Govoril je prvi komisar te partizanske enote Milosav Milosavljević.

Poljski gostje v Kranju

Delegacija planske komisije LR Poljske, ki se mudí pri nas kot gost Zveznega zavoda za gospodarstvo, je v sredo obiskala Kranj. Najprej so si poljski gostje ogledali tovarno »Iskra«, zanimali so se za organizacijo proizvodnje, za delitev dohodka, kakšne so cene Iskrinih proizvodov in kakšen je osební dohodek delavcev. Člani delegacije so potem obiskali predsednika Okrajnega ljudskega odbora Vinka Hafnerja in se v razgovoru z njim med drugim zanimali za finansiranje stanovanjske izgradnje, planiranje na področju urbanizma in delovanje ljudskega odbora in njegovih organov. Nadalje so se zanimali za individualno stanovanjsko gradnjo. Delegacija je iz Kranja nadaljevala pot na Bled, od tod pa bo odšla v Opatijo ter si bo spotoma ogledala Postojnsko jamo.

M. Z.

Za varnost pri delu in udobnejši prevoz na delo vsako leto nad 273 milijonov din

Spričo obsežnega dnevnega reda je bila 14. seja delavskega sveta jeseniške železarne v sredo popoldne in četrtek dopoldne. DS je najprej razpravljaj o sklepih zadnje seje, poslušal poročilo o delu upravnega odbora, sprejel sklepe v zvezi z razpravo na zadnji seji in sicer o ureditvi notranjega prometa in transporta, nato pa je razpravljaj o novem pravilniku higijensko-tehnične zaštite, o poročilu Okrajnega zavoda za socialno zavarovanje, o stanovanjskih vprašanjih, reorganizaciji strokovnega šolstva in nekaterih drugih vprašanjih.

V železnari porabijo vsako leto za zaščitna sredstva, vzdrževanje stavb, za prevoze delavcev na delo in druge podobne izdatke nekaj

nad 278 milijonov dinarjev. Toda, kakor so na seji ugotovili, ta sredstva ne nudijo tistega učinka, kot bi pričakovali. Delavci se še vedno premalo poslužujejo zaščitnih sredstev, oziroma se poslužujejo le najbolj splošnih: lesenih čevljev, delovne obleke in podobnega, premalo pa raznih ščitnikov, očal itd. Zato je tudi dosti nesreč, več kot jih je bilo lani v istem razdobju. V prvih petih mesecih letos so imeli 527 nesreč, od tega tri smrtno. Tu niso vštete nesreče, ki se pripetijo delavcem in uslužbencem na poti na delo ali z dela. Zaradi teh nezgod so izgubili v tem času 6.987 din, kar je za tak kolektiv precej. Največ nesreč je bilo v jeklarni, žični valjarni, pri visokih pečeh, konstrukcijski delavnici itd.

Vsaka sobota in nedelja v letni sezoni spretenita Camping Lesce ob Šobčevem bajerju v pravo indijansko naselje: več sto šotorov različnih barv, okoli 2000 turistov pa se sprehaja med njimi v kopalnih oblekah najrazličnejših barv. Kopalci so nekateri beli, drugi pa že lepo bakreno zarjaveli od sonca. — Predsednika Turističnega društva Lesce, Toneta Črnologarja smo vprašali, kako je kaj zadovoljen z letošnjo turistično sezono? »Kaže, da bo obisk v našem campingu precej večji, kot je bil lani. Tuji in domači turisti nenehno prihajajo. V ponedeljek zvečer jih je v dveh urah prišlo 28.« — »S čim se največ ukvarja Turistično društvo?« »Trenutno je vse naše delo osredotočeno na camping. Električno razsvetljavo smo letos uredili že s 1. majem, vendar pa je sedaj v ospredju ogrevanje vode v bajerju. Voda je sila mrzla, kar zelo moti kopalce. Čez nekaj dni pa bomo tudi to uredili. Hladen dotok vode bomo preusmerili v Savo in jo odlej le po potrebi spuščali v bajer — predvsem zaradi čiščenja. Tako se bo stoječa voda v bajerju lahko ogrela. Prav tako bomo tudi majhen potok v neposredni bližini po posebnih koritih, v katerih se bo voda lahko ogrela, speljali v bajer. — In še to,« je dodal tovariš Črnologar, »v kratkem bo stalo ob bajerju tudi 10 weekend hišic. Sredstva, ki smo jih dobili, moramo koristno uporabiti, da bodo turisti še bolj zadovoljni.«

B. F.

Ob 40. obletnici KPJ Štiri desetletja boja in napredka na panojih

Posebna komisija pri Okrajnem odboru za proslavo 40-letnice KPJ je pred dnevi pregledala prvi osnutek za razstavo, ki jo pripravlja Muzej NOB v Kranju skupno z drugimi organizacijami.

Razstava ima namen prikazati najvažnejše dogodke iz življenja in bojev organizacij KPJ na Gorenjskem. Podatke o delu organizacij KPJ, o organizacijah SKOJ, sindikatov in podobno so začeli zbirati že pred meseci. Vendar to obsežno delo še ni končano.

Okrog 40 odstotkov vsega prostora določenega za razstavo je namenjeno gradivu iz predvojne dobe. Polovico ostalega prostora je predvideno za prikaz narodnoosvobodilne vojne, a druga polovica za prikaz petnajstletnega razvoja in napredka v svobodi.

Predvojno delovanje naj bi imelo 22 panojev (desk). Na začetku razstave bodo prikazani prvi upori vojskovanja v zadnjem letu prve svetovne vojne; upor v Judenburgu z vodjem upora Hafnerjem in uporom v Murau s procesom proti Olipu iz Radovljice.

V nadaljnjih slikah pripravljajo

prikaz Oktobrske revolucije in njen odmev na Gorenjskem, začetek KPJ, Obznanje in stanje v stari Jugoslaviji, delo v ilegali in podobno. Veliko gradiva je že zbrano o delavskih stavkah in protirežimskih demonstracijah; o internacionalističnem gibanju ob španski revoluciji; okrog Društva prijateljev Sovjetske zveze itd.

Iz časa NOV je toliko gradiva, da so organizatorji v zadregi, kaj naj bi izbrali. Vsekakor bodo na razstavi prikazali prve sestanke javnih komitejev, zapisnega prvih borcev, gradnjo oblasti in podobno do končne zmage.

Zadnji del razstave, s povojnim razvojem Gorenjske, bo najbolj zanimiv z ozirom na aktualnost in pestrost vsestranskega razmaka v družbenem, kulturnem in ekonomskem življenju.

Predvidevajo, da bo razstava odprta v drugi polovici avgusta v dvorani OLO. Razstavo urejujejo tako, da bo možen tudi njen prevoz na Jesenice, v Trzin in druga središča Gorenjske.

K. M.

V spomin na šenčurško četo

Prebivalci bivše občine Šenčur bodo od 12. do 19. julija letos že sedmič praznovali svoj krajevni praznik. Vsako leto se spominjajo 16. julija 1941, ko so Nemci vdrl v vas, da bi ugrabili voditelje upora. Nemci so preko domačega izdajalca izvedeli, da obstoja tu močna partijska organizacija, ki je bila že več let pred vojno dokaj aktivna. Toda Nemcem teh voditeljev ni uspelo prijeti, ker so se pravočasno umaknili v šenčurske gozdove. V gozdu v neposredni bližini Šenčurja so imeli še istega dne pomembno partijsko zborovanje. Zbrali so se namreč vsi člani partijske celice, SKOJ in OF iz Šenčurja, kot tudi iz Olševke, Srednje vasi, Vogelj, Voklega in Visokega. Pogovorili so se o ustanovitvi prve partizanske čete. Ta se je kmalu po tem formirala in se priključila Kokrškemu odredu.

Od kar praznujejo Šenčurjani ta pomembni dogodek v okviru krajevnega praznika, je po sklepu bivšega ObLO Šenčur osredotočeno praznovanje izmenično vsako leto v eni vasi tega področja. Letos bo osrednja proslava v Vogljah. Program je zelo pester, saj bodo praznovali kar ves teden z različnimi prireditvami. Tako bo v nedeljo, 12. julija ob 8.30 slavnostna seja tamkajšnjih krajevnih odborov. Ob 9. uri bo nogometni turnir, ob 12. uri bo odbojarski turnir, ob 13.30 bo zbor gasilcev; ob 14. uri bo gasilska prireditev, na kateri bodo najzaslužnejšim podelili diplome in priznanja. 14. julija zvečer bo v Šenčurju Šahovski dvoboj; 15. julija zvečer bodo sektorske gasilske vaje; 16. julija zvečer bodo na prostem predvajali filme v Šenčurju, naslednji večer pa v Voklem. V soboto, 18. julija bo v Šenčurju slavnostna akademija domače Svobode. Zaključne

prireditve bodo v nedeljo, 19. julija. AMD Šenčur bo izvedlo omenljivo vožnjo s ciljem v Vogljah. Tam bo ob 14. uri tudi slavnostno zborovanje s kulturnim programom, ki ga bo na prostem izvedla šenčurska Svoboda.

-an

Odkritje spomenikov

Ob Dnevu borca so preteklo nedeljo v vasi Ravne nad Bohinjso Bistrico odkrili spomenik padlim domačinom za časa NOB. Majhna, izrazito partizanska vasica je dala med NOB kar 28 borcev, ki so se borili po različnih enotah širom Slovenije. Od teh se jih 8 ni vrnilo, eden pa je preminil v taborišču Dachau. Tem devetim borcem je vas po svoji iniciativi postavila lep spomenik. Odkritja se je udeležilo izredno veliko število ne le domačinov, temveč tudi drugih gostov in bivših borcev NOB, ki so prav na Ravnah mnogokrat dobili zatočišče in hrano. Na svečanosti je govoril član Občinskega komiteja ZK Bohinj Franc Jensterle, ki je v svojem govoru omenil tudi velike pridobitve, za katere so dali svoja življenja tudi vašačani Ravni; med katerimi imata dve velik pomen tudi za vas Ravne. To je elektrifikacija, ki je bila izvršena po osvoboditvi in pa gradnja nove avtomobilske ceste, ki pelje skozi njihovo vas in jo prav sedaj gradijo. Po govoru je odkril spomenik in ga izročil odboru SZDL v varstvo.

Takoj po teh svečanostih so se vsi udeleženci odpravili še na

JAMNIK OB DNEVU VSTAJE Organizacije ZB v obč. Kranj in Radovljica pripravljajo skupno proslavo letošnjega Dneva vstaje, ki bo 22. julija na Jamniku. Hkrati se bodo spomnili 15-letnice požiga te znane partizanske vasi. Proslave, ki bodo pomenile istočasno tudi prvi krajevni praznik tega kraja, bodo začele že 19. julija v Besnici z otvoritvijo turističnega tedna in kulturnimi prireditvami.

PROSLAVA DNEVA BORCA V KAMNIKU

Zveza borcev v Kamniku je proslavila Dan borca z akademijo in družabno prireditvijo v Domu, ob sodelovanju godbe in pevskega zbora Solidarnosti ter recitatorjev iz gimnazije. Dijaki gimnazije so v počastitev Dneva borca trikrat v tednu pomagali pri delu za napeljavo vodovoda v partizanski vasi Rudnik, kjer je med narodnoosvobodilno borbo padlo 15 borcev iz devetih hiš.

V JEKARNI DELIJO TOPEL OBROK

Nedavno so v jeseniški železarni, v obratu jeklarna, začeli deliti topele obroke za malico. Okusno enolončnico pripravljajo v

kuhinja Kazine, potem pa jo v dobro zaprtih posodah prenesejo v jeklarno, kjer so že lani opremili in uredili jedilnico. Za enolončnico s kruhom plačajo delavci 30 dinarjev. Prvi dan so prodali v obratu za 24.000 dinarjev bonov. Vsak delavec jih dobi 30 za mesec. To pa pomeni hkrati začetek uvajanja tople malice v celotni Železarni.

NOVE CENE MESA IN MLEKA V KAMNIKU

S 1. julijem so začele veljati v Kamniku nove cene mesa in mleka. Za goveje meso I. kategorije s kostmi je določena cena 315 din kg, brez kosti 430 din, za goveje meso II. kategorije pa 270 din kg. Sveže svinjsko meso I. kategorije je 350 din, II. kategorije 330 din kg. Pasterizirano mleko v steklenicah je 36 din, odprto pa 35 din liter.

JESENIŠKI KOLEKTIV

— KORAK S PLANOM

V jesniški železarni so proizvodnjo, ki jim jo določa družbeni načrt za prvo polletje, presegli 100,6%. Razen metalurških obratov so vsi ostali plane občutno presegli. Valjarna za 5,5% itd. Tudi v juniju so plan izpolnili in

POHVALA

Okrajni odbor UROJ in ZB izražata javno pohvalo in zahvalo enotam JLA, športnim in telesnovzgojnim in ostalim organizacijam Gorenjske, ki so ob letošnji proslavi Dneva borca, v počastitev 40-letnice KPJ aktivno sodelovale v množični manifestaciji: »Po stezah partizanske Jelovice«. Zahvalo izražata tudi raznim gospodarskim organizacijam, ki so to prireditev organizacijsko in gmetno podprle. Hkrati izražata okrajni odbor UROJ in ZB pohvalo vse mvdovodstvu in organizatorjem sodelujočih enot, vsem organizacijam v občini in vsem udeležencem, ki so z razumevanjem in disciplino sodelovali v pohodu na Jelovico.

ga v celoti presegli za 2,7%. Metalurški obrati — jeklarna in visoke peči so ga izpolnili s 118,3%, predelovalni obrati pa s 106% itd.

ZMAGA TRIGLAVA

Kranj, 9. julija. Včeraj je bil v mestnem kopališču v okviru plavalne lige dvoboj med Rudarjem iz Trbovelj in domačim Triglavom. Na 100 m hrbtno za moške je Miha Drofenik (Triglav) dosegel nov mladinski republiški rekord s

TE DNI PO SVETU

13. julija se bodo v Zenevi spet sestali zunanji ministri ZDA, Sovjetske zveze, Anglije in Francije. Nadaljevali bodo razgovor o Nemčiji; kjer bo zopet najbrže osrednje vprašanje, vprašanje Berlina. Kakor poročajo tuje agencije, se bodo zunanji ministri ZDA, Anglije in Francije pred tem še sestali v Zenevi. Verjetno bodo govorili o taktiki, ki naj bi jo zavzeli v pogajanjih do Sovjetske zveze. Niso še potrjene vesti, ali se bodo tega sestanka udeležili tudi zunanji ministri drugih večjih evropskih držav, kot Italije in Zahodne Nemčije. V zadnjem času so posebno aktivni vladni krogi Zahodne Nemčije, ki izjavljajo, da so zahodne države že dovolj popustile in da bo morala sedaj popustiti Sovjetska zveza. Seveda je to le del diplomatske vojne, ki jo vodi Zahodna Nemčija ter njeno vodstvo; še posebno pa Adenauer, ker ne želi, da bi prišlo do sporazuma o problemu Berlina, še manj pa o postopni združitvi Vzhodne in Zahodne Nemčije. Kako bodo potekali razgovori, pa bomo videli v nekaj dneh.

Te dni se mudi na obisku v ZDA prvi podpredsednik vlade SZ Kozlov. Pred dnevi je odprl sovjetsko razstavo v New Yorku. Razstavo si je med drugim ogledel predsednik ZDA Eisenhower. Kozlov je govoril s predsednikom Eisenhowerjem, zunanjim ministrom Herterjem in podpredsednikom ZDA Nixonom. Ameriško časopisje je zelo ugodno ocenilo sovjetsko razstavo. Kozlov je trenutno na potovanju na ZDA, kjer se sestaja z vidnimi političnimi in gospodarskimi voditelji. Posebej poudarja, da razlike v družbenih sistemih ne bi smele ovirati vse tesnejšega sodelovanja med ZDA in SZ na gospodarskem in kulturnem področju. Vse kaže, da je v gospodarskih krogih ZDA veliko zanimanje za tesnejše gospodarske stike s SZ, ker obstaja bojazen, da so jih nekatere zahodnoevropske države v tem že močno prehiteli. Podpredsednik ZDA Nixon pa bo v kratkem odpotoval na obisk v Moskvo, kjer bo odprl ameriško razstavo in prav tako imel razgovore z najvidnejšimi voditelji sovjetske države.

Uspešno delo mladine v kranjski občini

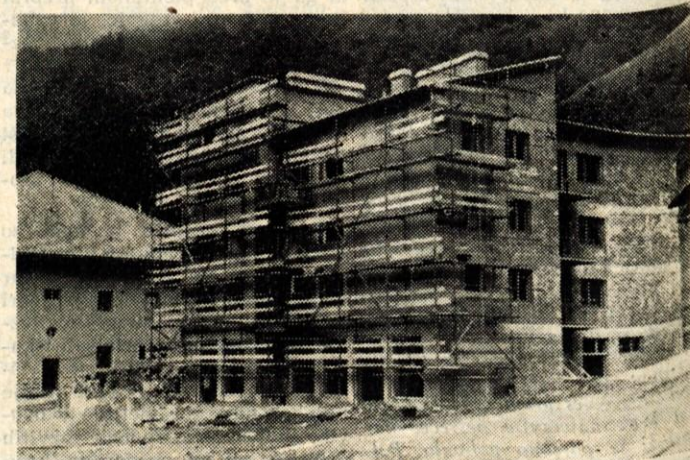
Centralni komite Ljudske mladine Slovenije je letos v počastitev IV. kongresa Zveze komunistov Slovenije razpisal tekmovanje vseh občinskih komitejev v Sloveniji. Tekmovanje je zajelo skoro vso dejavnost aktivov in občinskih organizacij LMS. Največji poudarek je bil dan razširitvi in utrditvi mladinskih aktivov, ideološkemu delu, proučevanju zgodovine Zveze komunistov Jugoslavije, boljšim materialnim pogojem dela lokalnim akcijam itd.

V tem tekmovanju je sodeloval tudi Občinski komite LMS iz Kranja in dosegel tretje mesto v republiškem merilu, kar je lep uspeh. Poglejmo, kaj vse je naredila mladina občine Kranj za doseženo mesto.

V mladinsko organizacijo so sprejeli 870 novih članov, v ZK 233 mladink in mladincev. V času tekmovanja je bilo skupno ustanovljenih 11 aktivov v osemletkah, 2 aktivna v podjetjih in 4 vaški aktivni ter 2 krajevna komiteja. Na občasnih delovnih akcijah za uređenje športnih igrišč in komunaličnih naprav je mladina napravila preko 30.000 prostovoljnih delovnih ur. Mladinski aktivni so organizirali tudi razna športna tekmovanja, posebno v počastitev jubilejnega leta 40 let KPJ. Tekmovanje je bilo 52. raznih iger in dramskih del (posebno na vasi) 15. zdravstvenih in vzgojnih predavanj 36; izletov v kraje, poznane iz NOB, se je udeležilo preko 1600 mladink in mladincev. Z razpisom tekmovanja je bil dosežen med aktivni velik uspeh, ki ga niso pričakovali. To je bilo prvo tekmovanje po sedmih letih in je žaželeno, da se s takimi tekmovanji med mladino še nadaljuje.

TABORJENJE NASIH OTROK V FRANCIJI

V nedeljo, 12. julija, bo odpotovalo 30 naših otrok pod pokroviteljstvom devetih prosvetnih delavcev na tritedensko taborjenje v Francijo, v mesto La Ciotat. Istočasno bo prišlo v naše mesto 30 francoskih otrok in se bodo v Kranju prav tako zadržali tri tedne.

Pred podjetjem »Plamen« v Kropi raste dvanaeststanovanjsko poslopje. V pritličju bodo tudi trgovski lokali: špecerija, mesarija, pekarna in mlekarina

Zborovanje duhovnikov CMD

Nihče ne sme stati ob strani

V prostorih Okrajnega ljudskega odbora v Kranju je bilo 7. julija zborovanje Pokrajinskega odbora Cirilmetodijskega društva katoliških duhovnikov LRS za Gorenjsko. Razen članov društva se je zborovanja udeležil tudi predsednik CMD Slovenije Matija Medvedšek, podpredsednik OLO Ivan Bertoncelj in sekretar Okrajnega odbora SZDL Kranj Stefan Kadoič.

Pred pokrajinskim zborovanjem je bil občni zbor okrajnega odbora Radovljica in okrajnega odbora Kranj. Težišče dela na pokrajinskem zboru je bilo osredotočeno na 10-letnico obstoja te organizacije. Kot je povedal predsednik Franc Sekovanič, so katoliški duhovniki Slovenije osnovali svoje Cirilmetodijsko društvo jeseni 1949. leta. Tej organizaciji se je pridružil del katoliških duhovnikov, ki so želeli biti čim bližje ljudstvu pri njegovih naporih za ohranitev miru in izgradnjo boljšega življenja.

Iz grafikona, ki so prikazali na zboru, je bilo razvidno, da se v to organizacijo vključuje vedno več duhovnikov. Krivulja nečlanov stalno pada, medtem ko število članov društva narašča tako, da so prav zdaj že dosegli polovico. Predsednik Sekovanič je tudi omenil nekatere večje dejavnosti in skupne manifestacije, ki jih je or-

ganiziralo njihovo društvo. Tako so 1951. leta pripravili med drugim skupno proslavo 10-letnice OF. Lepo proslavo so organizirali tudi ob 100-letnici Mohorjeve družbe, ob 40-letnici smrti dr. Janeza Evangelista-Kreka itd. Člani CMD so prav tako dvignili svoj glas proti atomskemu orožjevanju s posebno resolucijo, so izrazili solidarnost s koroškimi Slovenci za dvojezično šolstvo in podobno. Hkrati so organizirali tudi številna predavanja in druge oblike družbene dejavnosti.

Predsednik GO CMD Slovenije Matija Medvedšek je v pozdravnem govoru dejal, da današnja stvarnost zahteva tudi od katoliških duhovnikov, da ne stojijo ob strani družbenega dogajanja ter pozval, naj bi še naprej tako delovali in skrbeli pridobiti v svoje vrste nove člane iz dela katoliških duhovnikov, ki se niso pristopili k tej organizaciji. Stefan Kadoič in Ivan Bertoncelj pa sta v imenu oblasti in političnih organizacij izrazila željo, da bi društvo tudi v bodoče uspešno delalo in pri tem obljubila potrebno pomoč.

Tajnik društva Ivan Pavlin je na zborovanju prebral daljši referat ob 100-letnici RK.

Na koncu zborovanja so izvolili novo vodstvo. Novi predsednik PO CMD za Gorenjsko je Franc Brulc.

K. M.

LJUDJE IN DOGODKI

»Usmerjena demokracija«

Ko se je indonezijski predsednik Sukarno po dveh mesecih potovanja po drugih deželah vrnil domov, se je nemudoma korenito lotil reševanja notranjega položaja svoje dežele.

Indonezija je dežela 300 otokov, ki ima prav toliko, če ne še več problemov. Raznorodnost in različnost posameznih delov te bivše holandske kolonije povzroča velike skrbi novi neodvisni republiki. — Zadnja leta pa so dovolj zgovorno pokazala, da oblike parlamentarne demokracije po zahodnem vzorcu ne morejo biti zdravilo zanje. Politično življenje dežele se je razbilo na nebroj strank in stranic,

tako da te štejejo povprečno po devet poslancev v parlamentu. To je seveda onemogočalo kakršnokoli politično in s tem tudi gospodarsko stabilizacijo razmer v deželi, ki je spriči komaj prebrodne kolonialne dobe pred velikimi in odgovornimi nalogami vsestranskega razvoja. V minulih 14 letih se je v tej deželi menjalo na krmilu kar 17 vlad. Takšen položaj je v temelju zaviral sleherni enovitejši napor k gospodarskemu razvoju dežele in utrditvi političnih razmer v njej.

Vse te težave so bile posredni vzrok za oborožene upore, zlasti za največjega med njimi, ki je izbruhnil pred letom dni in ki je resno ogrozil varnost in neodvisnost Indonezije. Kljub temu, da so se zdaj razmere ustale za silo, vendar sedanji pogoji ne morejo biti porok za pospešeni, vskladen razvoj in napredek dežele.

Zato je predsednik Sukarno posegel po korenitejšem sredstvu. Sklenil je ob podpori velike večine prebivalstva, vojske in vlade ukiniti sedanjo začasno ustavo, razpustiti parlament in proglasiti vrnitev na revolucionarno ustavo iz leta 1945. Po tej nekdanji ustavi

je izvršna in zakonodajna oblast združena v rokah predsednika republike. Dolžnost prihodnjega parlamenta pa bo potrjevati zakonodajne sklepe, ki jih bo izdal predsednik republike. Kot posvetovalni organ je predsednik Sukarno sklenil ustanoviti začasni narodni posvetovalni kongres, ki ga bodo sestavljali člani parlamenta in predstavniki raznih skupin prebivalstva in posameznih pokrajin.

Takšen sistem, ki mu načelno dajejo ime »usmerjena demokracija«, bo seveda naletel na številne pripombe v tujini.

Toda težko je od zunaj presojeti, kaj je za določeno deželo res najbolj koristno in pravilno. Nedvomno bo sedanji sistem končal z jalovimi razprtiljami in prerekanji med številnimi strankami, omogočil bo enovitejši napor vsega indonezijskega ljudstva na težki poti iz zaostalosti in ustvaril enotno in močno centralno oblast v razcepjeni deželi.

Prav zato je že zdaj jasno, da ti ukrepi pomenijo važno prelomnico v razvoju dežele, ki se je šele pred nekaj leti docela iztrgala iz kolonialnega jarma.

MARTIN TOMAŽIČ

Izdaja CP »Gorenjski glas«
— Urejuje uredniški odbor
— Direktor S. Borkič — Odgovorni urednik Vojko Navak — Tel. uredništva 475
— Uprava 307 — Telefoni račun pri Komunalni banki v Kranju 607-70-135 — Izdaja ob ponedeljskih in petkih — Letna naročnina 600 dinarjev, mesečna 50 din

Mladim kmetovalcem

IZREDNI POGOJI ZA ŠOLANJE
KMETIJSKIH STROKOVNJAKOV

Pred nedavnim je bil v tisku objavljen razpis za vpis v srednjo kmetijsko šolo, v oddelek za odrasle. V zvezi s tem objavljamo nekoliko pojasnil.

Ker šolska reforma omogoča izobraževanje odraslih, se je upravni odbor Glavne zadrzne zveze Slovenije skupno s pristojnimi republiškimi in okrajnimi organi odločil, da se formirajo v sklopu Mariborske kmetijske srednje šole posebni oddelki za odrasle. Ti oddelki bodo poleg Maribora še v Ljubljani, Novem mestu, Rakičanu in Vrbi pri Zalcu. Ti oddelki bodo sprejeli v šolanje 1000 kmetijskih tehnikov. V teku so vse priprave za formiranje teh oddelkov, kot tudi urejanje šolskih in interaktskih prostorov.

V teh šolah se bodo usposabljal kmetijski tehniki v dveh smereh: za poljedelsko-živilnorojsko in sadjarsko-vinogradniško stroko. Šolanje bo trajalo 2 leti.

ZA KANDIDATE
Z GORENJSKE?

S pristojnimi republiškimi organi je dogovorjeno, da bo sprejetih v te oddelke iz kranjskega okraja 120 slušateljev. Da bi se omogočil vpis vsem, ki imajo veselje, sposobnost in voljo, nimajo pa dovoljene osebnostne šole, bodo še pred začetkom šole organizirani posebni tečajji za slovenščino in matematiko.

KAKO JE S PREJEMKI
ZA ČAS ŠOLANJA?

Vsi, ki so zaposleni, bodo prejemali plačo, poročeni še dodatek za internet. Tisti, ki do sedaj niso bili zaposleni, bodo štipendirani. Vsa ta vprašanja bodo pomagala urejati: Zadrzna zveza in pristojni organi OLO skupno z zadrznimi organizacijami in podjetji.

60 KMETIJSKIH ZADRUG —
S KMETIJSKIH TEHNIKOV

Vseh kmetijskih površin je 60 tisoč 673 ha. V okraju je 60 zadrug, ki imajo vsega 5 kmetijskih tehnikov. Poleg tega je še sedem upravnikov, ki imajo srednjo gozdarsko ali kmetijsko šolo. Sprito takega pomanjkanja kmetijskih strokovnjakov so tudi napori za modernizacijo kmetijskih brezuspešni. Interes naših delovnih ljudi in standarda sploh, kot tudi interes vsakega posameznega kmeta, pa je — dvigniti proizvodnjo.

Priprave za vpis zbirajo občinski ljudski odbori (glasom razpisa). Vse informacije se dobijo pri občinskih odborih SZDL in pri KZ. Prijavijo se lahko vsi, ki izpolnjujejo pogoje neozirajo, kje so sedaj zaposleni. Treba je samo po hiteti, kajti pred vstopom v šolo, je potrebno urediti vrsto vprašanj okrog plač in štipendij, dopolnilnih tečajev in podobno.

Industrijska tekstilna šola v Kranju

Kranj, industrijsko središče Gorenjske, ima najrazličnejše šole, ki jih marsikdo ne pozna. Taka šola je Industrijska tekstilna šola. To ime nosi šole od letošnjega šolskega leta, natančneje od 6. julija 1958. Je naslednica vaješne šole za pletilsko stroko, ki je bila ustanovljena leta 1955, za vso republiko. Da je bila ustanovljena v Kranju, je vzrok predvsem ta, ker imamo v Kranju Srednjo tehniško tekstilno šolo, ki s svojim strokovnim kadrom more osposobiti pletilce za njihov poklic. Poleg strokovnega znanja šola utrjuje in pogloblja potrebno znanje iz slovenščine in strokovnega računstva, kar je za splošno izobrazbo tudi potrebno. Šola je periodična in traja ena izmena 72 dni, tako da se v enem šolskem letu izmenjuje tri skupine. Učna doba vajen traja 3 leta. Po dovršenem 3. razredu opravlja vajenka končni izpit iz strokovnih in splošno izobraževalnih predmetov. Vajenke, zaposlene v industriji, opravljajo po končanem šolanju še praktični izpit v delavnici STTS in dobe naziv kvalificirane delavke; tiste,

NASA UDELEŽBA

NA AVSTRIJSKIH VELESEJMIH Letos se bo Trgovinska zbornica za LRS udeležila s kolektivno razstavo naslednjih velesejmov v Avstriji: Celovec (od 6. do 16. avgusta), Innsbruck (od 19. do 27. septembra), Graz — jesenski sejem (od 26. septembra do 4. oktobra). Trgovinska zbornica za LRS je na omenjenih sejmi pristojnim zborom v Avstriji udeležbo že prijavila.

Delavci hočejo vedeti
o produktivnosti, o dobičku podjetja in podobno

Delavci te dni precej govorijo o »novih plačah«, o ocenjevanju in komisijah, o dobičkih in podobno. Čim bolj se bliža čas, ko bodo delavci začeli prejemati zaključni efekt vseh razprav in večmesečnih priprav, to je — denar, tem bolj so razgovori o tem vprašanju živahni. Ponekod se je ta efekt že prikazal, drugod ga še pripravljajo, izročajo delavcem odločbe o minimalnem osebnem dohodku in podobno. Skratka — če je bila pred meseci za posameznega delavca vsa zadeva bolj »administrativna«, bolj odmaknjena, postaja prav zdaj za vsakega neposredno važna, življenjsko zanimiva.

V posameznih podjetjih pa je zadeva precej različna. Ponekod jih je malo, ki »se ne strinjajo«, medtem ko jih je drugod kar precej. So podjetja, kjer se je na določene tarifne postavke pismeno pritožilo upravnemu odboru nad 10 odstotkov članov kolektiva. Drugod spet je odstotek pritožb minimalen itd. Kjer se je vsa stvar »pripravljala« v ožjem krogu, kjer delavci niso aktivno sodelovali v razpravah, tam je več pritožb, kar je razumljivo.

Obiskali smo Bombažno predilnico in tkalnico v Trzinu. Pismenih odločb o minimalnem osebnem dohodku delavcem še niso izročili. Toda zanje to ni nobena novost akontacije po novih tarifah. Ko so izobesili predloge tarifnih postavk, se je pritožilo samo 30 delavcev, kar ni niti dva odstotka pri 1600 delavcih. Največje težave, kot pravijo, so bile v januarju, ko so prešli na nove norme. Lani so na nekaterih delovnih mestih prekoračili norme za 50 odstotkov. Povprečno prekoračevanje norm v podjetju je bilo 17%. Zato so znova pregledali in ocenili vsako delovno mesto. Potem pa so primerno zvišali norme v celotnem podjetju. Seveda so o tem razpravljali na mnogih sestankih z delavci. Kljub temu je bilo precej nezadovoljnih. Potem pa so se tudi ti sprijaznili

računanje prejemkov delavcev. Nekaj podobnega je tudi v tovarni Peko. Na oglasno desko dajejo mesečne rezultate proizvodnje. Tudi sami delavci zasledujejo količinski in finančni uspeh podjetja, ki je ključ za vsakomesečno izračunavanje prejemkov delavcev.

z ugotovitvijo, da »v skupnem loncu« kolektiva ne bo prav nič več prostora za osebne dohodke, če imajo višje norme, ampak samo to, da če bo višja produktivnost.

Z aprilom so že začeli izplačevati po novih principih. Tudi dobiček že izplačujejo. Po novih povprečno doseženih uspehih podjetja so doslej izplačevali mesečno še 18% dobička iznad zaslužka posameznika. Povprečni prejemki s tarifno postavko znašajo zdaj 12.128 dinarjev na posameznika, z izplačanim dobičkom pa 14.311 dinarjev.

Kar pa je zelo važno: delavci se zdaj mnogo bolj zanimajo za proizvodnjo in ekonomski uspeh podjetja. Zato so začeli izdajati posebna tedenska ciklostirana poročila, kjer prikazujejo tedensko, mesečno in akumulativno doseganje planskih nalog, skratka pojasnila o izkoriščenju in zastojih, o produktivnosti in storilnosti, o odsotnosti delovne sile, o boleznih in podobno. Iz poročila delavci že sami vnaprej »na debelo« preračunajo, kako se suče zaslužek posameznih obratov (vsak obrat ima svoj plačni sklad), in tudi predvidevajo, koliko bodo prejeli. Razprave o tedenskih pokazateljih s konkretnimi številkami oziroma odstotki večkrat sprožijo zelo konstruktivne pripombe in predloge za izboljšanje ozkih gričkov oziroma odpravljanje slabosti, ki ovirajo večji uspeh. To se je pokazalo prav v teh zadnjih mesecih, ko delavci prejemajo »nove plače« in vedo, da so te odvisne samo od uspeha v podjetju. Zato, kot pravijo tam, ni veliko besed o »krivicah« posameznikov, marveč je glavna skrb usmerjena v skupno iskanje načinov za povečanje proizvodnje.

Nekaj podobnega je tudi v tovarni Peko. Na oglasno desko dajejo mesečne rezultate proizvodnje. Tudi sami delavci zasledujejo količinski in finančni uspeh podjetja, ki je ključ za vsakomesečno izračunavanje prejemkov delavcev.

Turistični teden v Bohinju

Kakor po vseh turističnih krajih Gorenjske, tako je tudi Turistično opeševalno društvo v Bohinju pripravilo od 12. do 19. julija tradicionalni turistični teden z bogatim programom. Tako bodo po vseh krajih v bohinjskem kotu v Četini, Stari Fužini in pri Sv. Janezu predvajali razne turistične in propagandne filme. V sredo, 15. julija zvečer bo v hotelu Zlatorog fol-

klorni nastop, v četrtek pa bodo v Bohinjski Bistrici v Ukancu nastopili Veseli planšarji. V soboto, 18. julija dopoldne bodo na jezeru zanimive veslaške tekme, zvečer pa bo vasovanje pod Skalco. Turistični teden bodo v Bohinju zaključili v nedeljo, 19. julija ob 14. uri s tradicionalno Kmečko očetjo.

M. Ž.

V občinskem odboru pravijo, da ne pričakujejo nikakih posebnih težav v nobenem podjetju. Ugotavljajo precejšnje zadovoljstvo večine kolektivov, oziroma delavcev ob sedanjem konkretnem prehodu na novi plačni sistem. Povsod prejemajo delavci povprečno več, kot so prej. Ponekod bo morda nastalo vprašanje notranje razdelitve. Razlike prejemkov med kvalificiranimi in visokokvalificiranimi bodo morda ponekod prevelike, drugod bodo morda pri primerjanju posameznih delovnih mest našli še za potrebno, da bi kaj popravili. To bo vsekakor zadeva kolektivov samih. V glavnem pa so delavci že seznanjeni s svojimi novimi prejemki in so z njimi zadovoljni, to pa je najvažnejše.

K. M.

S seje Občinskega ljudskega odbora Kranj

V Kranju 10 stanovanjskih skupnosti

Občinski ljudski odbor v Kranju je na včerajšnjih ločenih sejah obeh zborov razpravljal med drugim o osnutku odloka, s katerim se določajo območja, za katera se lahko ustanovijo stanovanjske skupnosti. S tem odlokom ni mišljeno ustanavljanje stanovanjskih skupnosti, pač pa določanje območij, na katerih se lahko ustanovijo stanovanjske skupnosti. Stanovanjske skupnosti pa se bodo na teh območjih ustanovljale po sklepu samih zborov volivcev. Komisija za pripravo predpisov

Po osnutku odloka bodo na območju mesta Kranj predvidoma ustanovili tele stanovanjske skupnosti: Stražišče, Huje - Planina, Kranj-center, Struževo, Zlato polje, Vodovodni stolp, Primskovo-Klanc, Čirče, Gorenja Sava, Golnik.

Priprave za
Beograjski sejem

Priprave za letošnji Beograjski sejem so že zelo živahne. Posebno pozornost posvečajo delovanju trgovinskega omrežja v času sejma. Beograjski sejem predlaga, da bi trgovine v času sejma uvedle delovni čas od 7. do 21. ure, kot tudi, da bi organizirale letne razprodaje. Ker je obisk mesta in sejma v tem času zelo velik, bi bile razprodaje lahko zelo uspešne, trgovina pa bi se lahko znebila nepotrebnih zalog.

Kot je mogoče soditi po pripravah, bo posebna zanimivost letošnjega sejma razstava Jugoslovanske strojne industrije. Med drugimi bodo na sejm razstavljali tudi »Prvomajska« iz Zagreba, »Ivo Lola Ribar« iz Beograda, »Litostroja« iz Ljubljane, »Metalna« iz Maribora, »Fabrika mostova i kretnica« iz Niša, Tovarna železniških voz iz Kraljeva in Smederevske Palanke, »Djuro Djaković« iz Slavonskega Broda, metalni zavodi »Tito« iz Skoplja in drugi. Veliko zanimanje pa kažejo za sejem tudi inozemski razstavljalci.

RAZSTAVA VARILNE TEHNIKE

V torek, 7. julija je bila v Ljubljani odprta mednarodna razstava varilne tehnike. Odprl jo je podpredsednik Ljudske skupščine FLRJ Franc Leskošek-Luka.

Razstave se udeležuje več kot 50 firm, med njimi tudi precej znanih inozemskih podjetij. Glavna privlačnost razstave so gotovo domači dosežki varilne tehnike kot tudi potrebnih naprav za varjenje. Na trgu VII. kongresa pred gospodarskim razstaviščem razstavlja nekatere svoje proizvode Litostroja, SKIP iz Ljubljane pa razstavlja svoj žerjav »Martin Krpan«. V veliki razstavni dvorani vzbuja pozornost tovarna »Djuro Djaković« z varjeno konstrukcijo krogle in varjenim kotlom. Varjeno karoserijo za avtobus razstavlja »Karoserija« iz Ljubljane, tovarna železniških vozil »Boris Kidrič« iz Maribora pa prikazuje šasijsko za železniške vagonne. — Vse razstavljene predmete bo ocenila mednarodna ocenjevalna komisija, ki bo za najboljšo proizvedeno podelila posebne diplome.

NOV INDUSTRIJSKI OBRAT
V POLJANAH

Konec meseca maja je tovarna »Motor« iz Skofje Loke otvorila v Poljanah nov obrat. To so prebivalci Poljan in okolice z veseljem pozdravili. Mnogi, ki so se prej vozili na delo drugam, bodo našli zaposlitev doma. Zaenkrat zaposluje obrat le manjše število ljudi, vendar za kasnejše predvidevajo večje število zaposlenih. Slovesni otvoritvi sta med drugimi gosti prisostvovala tudi tovarniški Maks Krmelj in poslanec Anton Peterl, ki je po krajšem govoru izročil obrat svojemu namenu. Po otvoritvi obrata so si gostje in navzoči ogledali prostore in naprave obrata.

L. M.

Svet za stanovanjske zadeve je mnenja, naj o osnutku tega odloka razpravljajo državljani na zborih volivcev in naj ga šele nato sprejme Občinski ljudski odbor.

Na dnevnem redu včerajšnjih ločenih sej je bilo še sklepanje o sprejemu odloka o pogojih za odhajanje stanovanj v državljanski lastnini; sklepanje o ustanovitvi arbitražne komisije za odločanje o stanovanjskih razmerjih; sklepanje o smernicah za vlaganje sredstev gospodarskih organizacij v družbeni investicijski sklad občine Kranj; poročilo Sveta za blagovni promet o predpisih za določitev cen mesu in mleku in tako dalje. O seji bomo še poročali.

A. T.

Gospodarske vesti

● Na seji upravnega odbora Zdrugije podjetij barvaste metalurgije Jugoslavije, ki je bila 1. julija v Beogradu, so razpravljali o izpolnitvi plana proizvodnje v prvih petih mesecih, kot tudi o izpolnitvi plana investicij in izvoza. Člani upravnega odbora so razen tega razpravljali tudi o pripravah, ki so potrebne za izdelavo dolgoročnega perspektivnega plana razvoja te stroke.

● Na seji upravnega odbora Zveze kmetijsko-gozdarskih zbornic, ki je bila v Beogradu 3. julija, so razpravljali o programih pridelovanja žita in industrijskih kultur v letu 1960. Nadalje so govorili tudi o programih investicijskih sredstev in reprodukcijskega materiala iz uvoza.

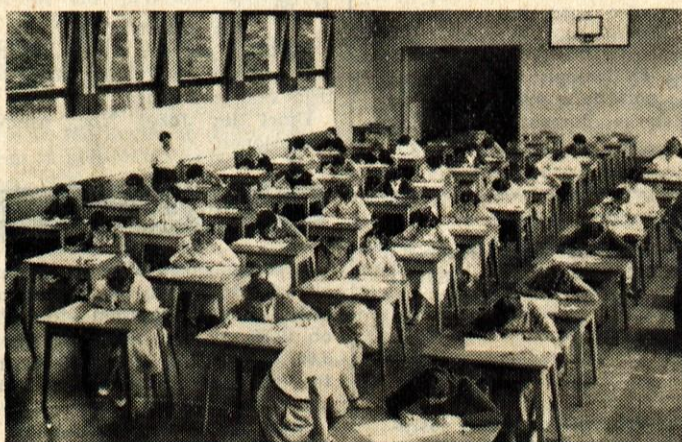
● V zagrebški tovarni parnih kotlov so izdelali prvo domačo napravo za destilacijo morske vode v pitno. Dnevna zmogljivost naprave znaša približno 16.800 litrov. Ze v naslednjih mesecih bo tovarna lahko prešla na serijsko proizvodnjo teh naprav, ki so izdelane pretežno iz domačih surovin.

● Pred kratkim so v splitski ladjedelnici izdelali nov vlačilec »Marko Marulić« in ga izročili Jadranski plovitvi. Vlačilec je namenjen za plovbo na dolgih prekoceanskih linijah in ima 12.800 brutoregistrskih ton.

● Podjetje »Kvarnerska plovba« z Reke je uvedlo novo redno mesečno progro Reka—Vera Crus v Mehiškem zalivu. Prvo vožnjo bo opravila ladja »Marjan«, ki ima nad 10.000 ton nosilnosti.

● Republiška zadrzna zveza v Makedoniji je nedavno izdelala akcijski program za razširitev in napredek proizvodnje bombaža v razdobju od leta 1959 do 1964. Po programu naj bi v letu 1964 proizvedli 93.340 ton surovega bombaža in 28.002 toni bombažnih vlaken.

● Pod predsedstvom Aleksandra Rankovića je bila pred kratkim seja Zvezne komisije za jedrsko energijo. Na seji so razpravljali o vprašanjih znanstveno-raziskovalnega dela, uporabe jedrske energije, rudarsko-geološke in tehnične službe, zaštite pred žarčenjem in mednarodnega sodelovanja naše države na področju jedrske energije.

Med poukom v Industrijski tekstilni šoli

OBVEŠČEVALEC

ZDRAVNIŠKA DEŽURNA SLUŽBA

Zdravstveni dom Kranj, Poljska pot št. 8, telefon 218, naročila za prevoz bolnikov tel. 04.

MALI OGLASI

Privatnikom ne objavljamo malih oglasov pred vplačilom. Cena malih oglasov je: preklic 20, izgubljen 10, ostalo 12 dinarjev od besede. Naročniki imajo 50 odstotkov popusta.

Telefonska številka naročniškega in oglasnega oddelka je 397, uredništva 475.

Poceni prodam 20-litrski boiler s pipo. Senčur 21 3734

Prodajam 25.000 kvadrat. metrov obdelovalne zemlje v bližini Kranja. Naslov v ogl. odd. 3737

Ugodno prodajam os za cirkularko in nekaj bakrene žice za nulo. Zg. Bitnje 139 3769

Od Cerkelj do Britofa sem izgubil pred mesecem izpušnik od 60 cm motorja »Prestor«. Proti nagradi vrni ti Kernu Ferdinandu, Huje 1, Kranj 3782

Najditelja dveh ključev od Primskovega doma Kranja prosim, da jih odda v ogl. odd. 3783

Našel sem avtozračnico. Prešernova ul. 15/II. pri Kalanu 3784

Prodajam elektromotor 17 KM 220/238. Naslov v ogl. odd. 3785

Prodajam levi vzdiljiv štedilnik na 2 in pol plošči, stopnice, trodelno okno in vodovodni lijak. Udovč Alojz, Jezerska 7, Kranj 3786

V bližini Bleda prodajam dvostanovanjsko hišo. Dolenc Marjan, Ljubno 51, Podnart 3787

Prodajam 4 dromeljne z obroči ter 16-colske gume. Kern, taxi, Kranj 3788

Prodajam nov radijski sprejemnik 3 DE »Soča« UKV po znižani ceni. Ječnik Karol, U. Krašne 6, Primskovo, Kranj 3789

Prodajam 1.000 kg ajde semenke. Naslov v ogl. odd. 3790

Moped HMW skoraj nov prodajam. Žibert, Zadrugi d., Primskovo 3791

Prodajam 80 arov njive na primskovskem polju — lepem kraju ob poti. Naslov v oglasnem oddelku 3792

Prodajam več suhih stropnikov dolgih po 9 metrov. Staretova 14, Cirkje, Kranj 3793

Prodajam kuhinjsko opravilo v kompletno kopalnico — vse po ugodni ceni. Poizve se pri »Vino«, Kranj 3795

Prodajam lepo parcelo na Orehu 1200 m² in italijansko moško

kolo. Ogris Andrej, Trojarjeva 9, Kalvarija, Kranj 3796

Poceni prodajam motorno kolo BSA rabljeno v voznom stanju. Ogled v Tavčarjevi ul. 4, Kranj od nedelje jutraj dalje 3797

Kupim vodno črpalko električno ali ročno za hišni vodovod. Ponudbe oddati v ogl. odd. 3798

Invalid upokojenec, priučen vrtnar želi spoznati žensko z majhnim vrtom zaradi ženitve. Prednost imajo ženske z lastnim domom. Ponudbe oddati v oglasnem oddelku 3799

10.000 din dam nagrade kdor mi preskrbi do srede avgusta motor NSU Prima 150 cm. Naslov v ogl. odd. 3800

Dam lepo nagrado tistemu, ki mi preskrbi sobo v bližini mesta Kranja. Sinkovac Mica, Kocjanova 22, Kranj 3801

Rangus Blaž, zlatar, Kranj, Reginčeva ul. 16 ne obratuje od 15. do 31. julija 1959 3802

Mizarskega vajenca sprejem takoj. Mizarstvo Skof Anton, Dolnice 31, Sentvid, Ljubljana 3803

Sprejem žensko tudi upokojenko za varstvo 2 otrok. Naslov v ogl. odd. 3804

Takoj potrebujemo tri dobre delavce za stalno službo. Ponudbe oddati trg. podjetju MINE-RAL, Jesenice 3805

Preključim izgubljeno avtomobilno mesečno vozovnico Kranj — Cerklje. Brankovič Marinka 3806

Opozarjava vse, ki širijo nerresnične in predrzne govorice, da je to prvi in zadnji opomin pred tožbo. Darinka in Ivica Korosec 3807

Gostinsko podjetje Hotel Evropa Kranj potrebuje za čas Gorenjskega sejma od 31. julija do 10. avgusta t. l. več strežnega osebja. Interesenti naj se zgledajo na upravi podjetja najkasneje do 20. t. m. Plača po dogovoru. 3808

Prosim najditelja pozabljene denarnice z večjo vsoto denarja in dokumenti na kopališču v Kranju 8. julija, naj jo proti dobri nagradi vrne na blagajno kopališča 3809

Sporočamo, da bo gostilna Rakovca v Rakovici zopet odprta. Se priporočamo! 3810

Prodajam kravo s tretjim teletom. Prav dobra mlekarica. Zalog 43, p. Cerklje 3811

Sprejem žensko za varstvo 2 letnega otroka 7 ur dnevno. Naslov v ogl. odd. 3812

Natakarji — natakarice! sprejemamo prijave za strežbo na Gorenjskem sejmu. Delikatesa Kranj.

Sprejemki kovaškega vajenca. Oskrba v hiši. Porenta Ciril, Kovac, Mengeš 3813

Prodajam motorna kolesa 200 cm s prevoženimi 60 in 80 tisoč kilometri ter klavirsko harmoniko 80 basov. vse v dobrem stanju. Cena harmoniki 40.000 din. Kokrica 31, Kranj

OBJAVE

OBVESTILO

Zdravstveni dom Kranj obvešča starše otrok, roj. od 1. IV. do 31. XII. 1958, da se s 13. VII. prične cepljenje proti otroški parali po naslednjem razporedi:

OTROŠKI DISPANZER KRANJ
13. VII. 1959
od 8. do 12. ure od črke A — M
od 14. do 17. ure od črke M — Z

ZADRUŽNI DOM NAKLO
14. VII. 1959 ob 8. uri
OSNOVNA ŠOLA PODBREZJE
14. VII. 1959 ob 9. uri

OTROŠKA POSVETOVALNICA ŽEJE
14. VII. 1959 ob 9.30 uri
OTROŠKI VRTEC GOLNIK
14. VII. 1959 ob 10.45 uri

OSNOVNA ŠOLA TRSTENIK
14. VII. 1959 ob 12. uri
AMBUKANTA PREDDVOR
14. VII. 1959 ob 14. uri

ZADRUŽNI DOM VISOKO
14. VII. 1959 ob 15. uri
OSNOVNA ŠOLA OLŠEVKA
14. VII. 1959 ob 15.30 uri

POMOŽNA ZDRAVSTVENA POSTAJA KOKRA
14. VII. 1959 ob 16.30 uri
POMOŽNA ZDRAVSTVENA POSTAJA JEZERSKO
14. VII. 1959 ob 17.30 uri

ZADRUŽNI DOM KOKRICA
14. VII. 1959 ob 8. uri
OSNOVNA ŠOLA PREDOSLJE
14. VII. 1959 ob 8.45 uri

OSNOVNA ŠOLA PODBELICA
14. VII. 1959 ob 17.30 uri
AMBUKANTA STRAŽIŠČE
15. VII. 1959 ob 8. do 12. ure

OSNOVNA ŠOLA VELESOVO
16. VII. 1959 ob 14.30 uri
OSNOVNA ŠOLA ZALOG
16. VII. 1959 ob 15.30 uri

ZDRAVSTVENA POSTAJA CERKLJE
16. VII. 1959 ob 16.30 uri

Starši, ki pomotoma niso prejeli vabila za svoje otroke in so rojeni v zgoraj navedenem obdobju, naj pripeljejo otroke na najbližje cepišče.

Vabila obvezno prinesite s seboj in zdravstvene izkaznice otrok.

Obvezni prispevek staršev za cepivo je 90 din. Socialno ogrožene družine opozarjamo, da pravočasno preskrbijo potrdilo o brezplačnem cepljenju svojih otrok.

V otroškem dispanzerju v Kranju ne bo ordinacije v ponedeljek, 13. VII., v torek, 14. VII., in v sredo, 15. VII. v četrtek, 16. VII. bo ordinacija le od 8. do 10. ure.

V otroški ambulanti v Stražišču ne bo ordinacije v ponedeljek, 13. VII. in v četrtek, 16. VII. 1959.

ZDRAVSTVENI DOM KRANJ
Upravni odbor Zdravstvenega doma Kranj, razpisuje na podlagi 25. in 27. člena Temeljnega zakona o štipendijah SLEDECE ŠTIPENDIJE:

1 SOCIALNEGA DELAVCA
2 RENTGENSKA TEHNIKA
1 MEDICINSKI SESTRO
4 BOLNIČARKE
2 BABICI
1 OTROŠKO NEGOVALKO

Pravilno kolkovane prošnje z življenjepisom, potrdilo o davčnem predpisu, potrdilo SZDL, potrdilo o vpisu v šolo in zadnje šolsko spričevalo pošljite upravi Zdravstvenega doma Kranj.

Razpisna komisija Zdravstvenega doma Kranj, razpisuje na podlagi 310. člena ZJU NASLEDNJA DELOVNA MESTA:

1 SOCIALNEGA DELAVCA
2 MEDICINSKI SESTRI
6 BOLNIČARK
2 OTROŠKI NEGOVALKI
3 ZOBNE ASISTENTKE

Pravilno kolkovane prošnje s potrebnimi dokumenti pošljite v 15 dneh upravi Zdravstvenega doma Kranj. Prednost imajo osebe, ki stanujejo v Kranju ali bližnji okolici.

OPOZORILO

Elektrarna Moste obvešča vse prebivalce, kopalce in ostale interese ob Savi in Zirovnici do Medvod, da bo v dneh od 10. do 13. julija propuščala znatno večje količine vode, kot običajno.

Opozarjamo vse, da se navedene dni ne zadržujejo ob strugi Save, ker bo voda večkrat v zelo kratkem času močno narasla.

IZLET UPOKOJENCEV V LOGARSKO DOLINO

Upokojenci podružnice Kranj prirede v četrtek, dne 16. t. m. avtobusni izlet preko Celja v Logarsko dolino.

Odhod izpred avtobusne postaje je ob 5. uri zjutraj.

Prijave sprejemajo v društveni pisarni vključno do ponedeljka, dne 13. t. m.

S seboj prinesite osebno in železniško legitimacijo (K 15). Prevozne stroške z uporabo železniške legitimacije (K 15) plača društvo.

Na dan izleta je točilnica zaprta, zato pa bo v torek, dne 14. t. m. izjemoma odprta.

Odbor

KINO

»STORŽIČ«, Kranj: Zaprt zaradi adaptacije dvorane.

Letni kino »PARTIZAN«: 11. julija dvojni program: I. jugoslov. ital. barv. film »DEKLETA IN FANTJE«, II. premiera ital. barv. cinem. filma »POSLEDNJI RAJ«; 13. julija ital. barv. cinem. film »POSLEDNJI RAJ«. Predstava ob 20.30 uri.

»SVOBODA«, Strazišče: 10. julija ob 19.30 uri angl. cinem. film »INTERPOL«; 11. julija ob 18. in 20. uri amer. barv. cinem. film »BELO PERO«; 12. julija ob 10. uri jugoslov. barv. film »DEKLETA IN FANTJE«, ob 16. in 18. uri pa ameriški barv. cinem. film »BELO PERO«; 13. julija ob 19.30 uri ital. jugosl. barv. film »DEKLETA IN FANTJE«.

»NAKLO«: 12. julija ob 16. in 20. uri ital. barv. cinem. film »POSLEDNJI RAJ«.

»KRVAVEČ«, Cerklje: 12. julija ob 17. in 19.30 uri ameriški barvni film »MASČEVALEC IZ DALASA«.

»RADIO«, Jesenice: 11. julija ital. barv. cinem. film »RIMSKE ZGODBE«. Predstava ob 18. in 20. uri.

»PLAVŽ«, Jesenice: 11. julija ob 18. in 20. uri jugosl. film »RAFAL V NEBO«.

»ZIROVNICA«: 11. julija ob 20. uri mehiški barv. film »GLASBA V NOČI«.

»DOVJE«: 11. julija ob 20. uri angleški barv. film »PESEM MRTVIH LJUBIMCEV«.

Koroška Bela: 11. julija ob 19. uri amer. barv. film »NALOGA MAJORJA LEKSA«.

»BLED«: 10. do 13. julija francoski barvni film »NOTREDAMSKI ZVONAR«. Predstave vsak dan ob 18. in 20.30 uri, ob nedeljah pa ob 10., 15., 18. in 20.30 uri.

»SORA«, Škofja Loka: 10. do 12. julija jugosl. sov. film »ALEKSA DUNDIČ«.

»ZIRI«: 11. julija ob 20.30 uri ter 12. julija ob 20. uri amer. film »GOSPOD 880«.

»DOM«, Sovodnj: 11. julija ob 20. uri ter 12. julija ob 16. uri mehiški film »UKRADENA SREČA«.

Duplica pri Kamniku: 11. julija ob 20. uri ter 12. julija ob 17. in 19. uri amer. barv. film »DALJNI HORIZONTI«.

TRŽNI PREGLED

V KRANJU

Fižol od 70 do 80, ajdova moka in ješprenj 70, kaša od 70 do 75, krma za kokoši in koruza od 35 do 40, proso in krhlji 40, oves od 20 do 25, šalotka 40, orehi od 60 do 65, lisičke od 30 do 40, mleko 30 in smetana 200 din liter, korenček od 60 do 70, čebula 60, krompir, sladko zelje in solata od 25 do 30, rdeča pesa 40, grah v stročju od 50 do 70, kisel zelje 50, češnje od 70 do 90, cvetača 60, paradižnik in breskve 80, kumare od 50 do 70, fižol v stročju od 80 do 90, med 360, sir od 80 do 100, surovo maslo 480 din kilogram, jajca od 18 do 19 din kos, kokoš od 300 do 500 din kos, piščanci od 250 do 300 din kos, česen 10 din kos, gobe 50 din merica, peteršilj od 5 do 10 din šopek in zelena 10 din šopek.

V KAMNIKU

Kaša in ješprenj 80 din liter, kokošja krma od 35 do 40 din liter, krhlji in suhe hruške 40 din liter, solata od 32 do 40, novi krompir 25, zelje od 28 do 30, cvetača 60, pesa od 50 do 55, kolerabice 40, fižol 85, kumare 80, korenček 60, paradižnik 90, paprika 150, čebula 58, česen 90, grah od 50 do 60 din kg. Sadje: marelice in breskve 100, fige 130, ringlo 80, hruške 85 din kg, borovnice 80 din liter. Jajca 18 din kos. Dovoz na trg je bil zadovoljiv.

V TRŽIČU

Cvetača od 30 do 50 din kos, krompir 45 din kg, rdeča pesa 45 din kg, česen 10 din kos, peteršilj in korenček 10 din šopek, 70 din kg, kolerabe od 5 do 7, čebula 70 din kg, fižol v stročju 100, solata od 5 do 10 din glavica, lisičke 30 din liter, borovnice 80 din liter, jagode 65 din liter.

V RADOVLJICI

Češnje 55, jagode 98, breskve 120, marelice 135, hruške 88, limone 200, ringlo 85, peteršilj 110, korenček 105, zelje v glavah 30, grah 60, solata 45, fižol v stročju 92, krompir 34, česen 160, čebula 70, paradižnik 92, cvetača 126, kumare 70, paprika 176 din kg. Jajca 19 din kos.

V ŠKOFJI LOKI

Solata v glavah 30, čebula 70 din kg, kolerabice od 40 do 50, grah 70, fižol v stročju od 70 do 80, rdeča pesa od 40 do 50, krompir od 36 do 40 din kg, špičasta 20 din merica, korenček in peteršilj 10 din šopek, jajca 18 din kos, češnje od 50 do 60, borovnice 60 din liter, sladka smetana 15 din zajemalka, sirček 12 din kos, kamilice 10 din šopek, pehtran od 10 do 20 din šopek.

OGLEDJE PREBIVALSTVA

V ŠKOFJI LOKI

Poročila so se: Anton Triler, kmetovalec in Jožefa Bernik, poljska delavka; Franc Jenko, poljski delavec in Ana Platiša, poljska delavka; Justin Božič, sodar in Pavlina Bogataj, poljska delavka; Simon Sereinig, opekar delavec in Pavla Košir, poljska delavka; Leopold Kolbezen, uslužbenec in Ivana Ponikvar, uslužbenka; Alojzij Zupanc, učitelj in književnik in Vida Sluga, profesorica; Anton Friškovec, delavec in Marija Dacar, uslužbenka; Jože Koblar, poljski delavec in Marija Božnar, poljska delavka; Stanislav dr. Lampret, zdravnik in Alojzija Stepic, gospodinja; Dragutin Kreševac, brusač in Ana Sagadin, lesna delavka; Janez Drakslar, krojač in Štefanija Peternelj, uslužbenka.

Umrli je Kristina Caks, Reteče št. 60.

NA JESENICAH

Poročila sta se: Anton Cetinski, strugar in Ivanka Majetič, trgovska pomočnica.

Umrli je: Jožef Noč, osebni upokojenec.

RADIO LJUBLJANA

Poročila poslušajte vsak dan ob 5.05, 6., 7., 10., 13., 17., 22. in 22.55 uri ter radijski dnevnik ob 19.30 uri. Ob nedeljah pa ob 6.05, 7., 13., 15., 22. in 22.55 uri ter radijski dnevnik ob 19.30 uri.

PETEK, 10. JULIJA

8.05 František Hilmar: Češke polke; 9.00 Umetne in narodne pesmi poje Gorenjski vokalni

kvintet; 9.40 Španski napevi; 10.40 Francoske in italijanske popevke; 12.00 Otroci podpravlajo; 12.15 Kmetijski nasveti — Majda Gaspari; Krajevni odbor in služba za pomoč družini na vasi; 12.45 Trio Avgusta Stanaka; 13.30 Z najznamenitejšimi baritonisti našega časa; 14.10 Glasba tujih ljudstev; 15.45 Poje zbor »Zarja« Svobode Center iz Trbovelj pod vodstvom Jožeta Škrinjarja; 16.00 Sportna reportaža; 16.40 Goriva in maziva — IV; 17.10 Razgovor z volivci; 17.20 Petkovo glasbeno popoldne; 18.00 Kulturna kronika; 18.30 Iz naših kolektivov; 20.00 Igra orkester Mantovani; 20.15 Tedenski zunanje-politični pregled; 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih; 22.15 Opera tega tedna.

SOBOTA, 11. JULIJA

8.05 Igra orkester Werner Müller; 8.20 Pionirski tednik; 9.00 Pod španskim soncem; 9.35 Peter Iljič Čajkovski: Mozartiana, orkestralna suita; 10.25 Pripori iz opere Sneguročka; 11.30 Zanimivosti iz znanosti in tehnike; 12.25 Kmetijski nasveti — Ing. Jože Rihar: Medee rastlinstvo v sadnih nasadih; 12.25 Domače polke in valčki; 12.45 Pojeta Marijana Deržaj in Ivo Robič; 14.10 Pisani zvoki z Dravskega polja; 15.30 Na vrtljaku vedrih zvokov; 16.20 Uganite, kaj igramo; 17.10 Panoramski popevki in zabavnih melodij; 18.00 Turistična oddaja; 18.15 Nekaj mladinskih zborovskih motivov; 18.45 Okno v svet; 20.00 Zabaven sobotni večer; 21.00 Melodije za razvedrilo.

NEDELJA, 12. JULIJA

7.40 Prikljubljene popevke; 8.00 Mladinska radijska igra — Jan Karafiat: Poredni Ivanjšček; 8.27 Aleksander Glazunov: Mazurka; 8.37 Venček narodnih; 10.00 Se pomnite tovariši... Franc Puncer: Spomini izseljenca iz Srbije; 10.30 Ob zletu »Svoboda« v Celju; 11.15 Igra zabavnih orkester Radia Beograd; 11.30 Nace Grom: Tungatjeja, šokl (reportaža s Kosmeta); 13.30 Za našo vas; 15.30 Slovenske skladbe v domačem tonu; 16.20 Naš kopalniški koncert; 17.00 60 minut športa in glasbe; 18.37 Drobne orkestralne glasbe; 20.00 Nedeljski intervju; 21.10 Melodije za vas.

PONEDELJEK, 13. JULIJA

8.05 Domači napevi izpod zelenega Pohorja; 9.00 Črnske duhovne pesmi; 10.10 Skladbe Franza Schuberta, Henryka Wieniawskega in Fritza Kreislerja; 11.15 Naš podlistek — Robert Jungk: Prihodnost se je že začela — I. 12.00 Marjan Lipovšek: Voznica; 12.15 Kmetijski nasveti — Ing. Jože Silc: Žetev pšenice v neugodnih razmerah; 13.30 Dalmat. narodne pesmi; 14.10 S popevkami po Evropi; 16.00 Listi iz domače književnosti — Jakša Kušan: Zgodba o bradi; 16.20 Operne melodije; 18.00 Družinski pogovori; 18.10 Poje moški zbor France Prešeren iz Kranja p. v. Petra Liparja; 18.30 Sportni tednik; 20.40 Domače aktualnosti.

MESREČE

Z OSEBNIM AVTOMOBILOM 30 m GLOBOKO V PREPAD

V noči od srede na četrtek, 15. minut po polnoči, se je na cesti IV. reda Jesenice—Planica pod Golico na prvem ovinku pod gostilno Jerca pripetila težja prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila S-14280 Jože Milnar z Brezij 21 je zavozil s cestišča v prepad približno 30 m globoko. Sopotnik v avtomobilu Bogomir Eržen z Brezij si je verjetno zlomil hrbtenico in so ga prepeljali v jeseniško bolnišnico, šofer pa je ostal nepoškodovan. Na avtomobilu je za približno 200.000 dinarjev škoda.

DVA MRTVECA

ZARADI ALKOHOLIZMA

V ponedeljek ob 7. uri zjutraj so našli ob cesti pod vasjo Senično pri Trziču truplo Kristine Likar, rojene leta 1910 v Spodnji Kokri, stanujoče v Novakih. Imenovana je poznana kot kronična alkoholičarka in je v nedeljo popoldne ob štirih prišla k nekemu posestniku in prosila za žganje. Komisija je mnenja, da je Kristina Likar umrla zaradi prevelike količine zaužitega alkohola.

29. junija ob pol sedmi uri popoldne so v vaški mlaki in Vogljah našli utopljeno truplo Matije Rebernika, rojenega leta 1888, stanujoč Voglje 89. Pokojni je znan kot kronični pijanec in je zadnjih 14 dni zelo popiljal. Predvidevajo, da je bil vinjen tudi 29. junija, v vinjenem stanju je šel po stezi, ki pelje mimo vaške mlake in je padel vanjo ter se utopil.

Komisija za razpis delovnih mest pri Komunalni banki okraja Kranj

RAZPIŠUJE NATEČAJ ZA SPREJEM V SLUŽBO VEČJEGA ŠTEVILA USLUŽBENCEV

Celjski zlet Svobod

Bleščeč spomenik
revolucionarnega gibanja v Sloveniji

Štirindvajset let je minilo, odkar je bil v Celju prvi zlet Svobod, ki je bil ogromnega pomena za nadaljnji razvoj revolucionarnega gibanja v Sloveniji. Znano je, da so se v prvih letih in tudi nekoliko kasneje po ustanovitvi KPJ in SKOJ vse napredne delavske sile najlažje zbirale in aktivno sodelovale v taktičnih kulturno-prosvetnih društvih - Svobodah. Razumljivo pa je, da so bili prav komunisti tisti, ki so vztrajno delali za svoje cilje in ki so vztrajno delovali na snovanju iniciativnih odborov za legalno Enotno delavsko stranko Jugoslavije v vsej Jugoslaviji. Takšen je bil tudi notranji dogovor vseh tistih, ki so pripravljali celjski zlet Svobod, čeprav je bil legalno zasnovan kot kulturna manifestacija. Eneke načrte so kovali tudi socialdemokratski voditelji s Topalovičem na čelu; tudi ti so hoteli porabiti celjski zlet Svobod, in sicer za to, da bi obnovili svojo Socialistično stranko Jugoslavije. Prav zaradi tega sta takrat v Celju nastopila dva govornika: Franc Leskošek kot predstavnik osrednjega organa sindikatov Slovenije in Živko Topalović iz Beograda.

Tajnika Sveta Svobod za OLO Kranj, Franca Škrlija, ki se je 1935. leta tudi udeležil celjskega zleta Svobod, smo vprašali, kako se spominja tega velikega dogodka: »Takatratno vzdušje v Celju je nepopisno. Nad 10.000 udeležencev je z velikim navdušenjem bodrilo Franca Leskoška, ko je v svojem govoru razlagal teze, ki jih je pripravil pokrajinski komite: zboljšanje gmotnega položaja

delavcev, boj za ekonomske zahteve delavcev, ustvarjanje sindikalne in politične enotnosti delavskega razreda in skratka boj za enotno delavsko stranko Jugoslavije. Oblast je hotela preprečiti Leskoškov govor, toda delavci so ga dvignili na ramena in odtlej ni več govoril s tribune, temveč z ramen naprednih delavcev, ki so se zbrali iz vse Slovenije in drugih krajev Jugoslavije.»

Po vsem tem je lahko zaključiti, kolikšnega pomena je bil celjski zlet Svobod za nadaljnji razvoj revolucionarnega gibanja v Sloveniji. V nedeljo, 12. julija pa se bodo v Celju spet, po štirindvajsetih letih, na zletu Svobod zbrali udeleženci iz vseh krajev Slovenije in domovine. Z Gorenjske bo peljal v Celje poseben vlak, razen tega pa pripravljajo tudi avtobusne zveze. Iz kranjskega okraja bo odšlo v Celje okoli 1000 udeležencev, vendar pa lista udeležencev še ni zaključena. Še je čas, da se udeležijo velikega zleta Svobod v Celju sleherni Gorenjec. Prijave sprejemajo občinski sindikalni sveti, za vožnjo tja in nazaj pa je treba plačati le 200 dinarjev. Za udeležence zleta so v Celju odprte že tri razstave: »40 let Komunistične partije Jugoslavije«, likovna razstava slovenskih amaterjev in razstava izobraževalne dejavnosti. V soboto zvečer bo promenadni koncert godb na pihala, nato bo Svoboda-center iz Trbovelj uprizorila Georga Kaisera Jovaka Tanaka; v nedeljo bo slavnostna povorka, ob 10.30 pa veliko politično zborovanje ter nastop združenih pevskih zborov in godb na pihala.

B. Fajon

"BABILONSKI STOLP"
V ŠKOFJI LOKI

In še beseda o anketi

DPD »Svoboda« v Škofji Loki bo v soboto, 11. julija in v nedeljo, 12. julija, obakrat ob 20.30, uprizorilo na domačem odru poslednjo predstavo v letošnji sezoni, in sicer komedijo Duška Roksandića »Babilonski stolp«. Delo je zrežiral prizadevni Franc Kovač, ki slavi ob tej igri tudi deseto obletnico svojega igralskega delovanja.

Komedija vsebuje zabavne prizore iz življenja mladega fanta in mladega dekleta, ki sta se hotela poročiti, in iz življenja drugega mladega fanta in dekleta, ki tega nista marala.

Tudi za to igro je dramska sekcija DPD »Svoboda« v Škofji Loki izdala gledališki list, ki prinaša poleg ideoloških pripomb k igri tudi članek »Ali je anketa potrebna?«. Obiskovalcem letošnje zadnje predstave bodo namreč razdeljeni anketni listi z vprašanji, ki zadevajo interno delo dramske sekcije. Odgovori na vprašanja bodo služili upravnemu odboru in dramski sekciji za orientacijo, katere dela si žele videti obiskovalci gledališča v prihodnji sezoni, kaj jim je bilo v sezoni 1958/59 všeč in kaj ne. Nič novega torej ne vsebuje ta anketa, ki je menda prva te vrste v Škofji Loki, vendar odgovori anketirancev lahko znatno pripomorejo k razčiščenju pojmov, ali je »Svoboda« v Škofji Loki v prihodnje še potrebna ali ne. Potrebna je za ohranitev škofjeloških kulturnih tradicij in razvijanje novega kulturnega življenja, o tem ni dvoma! Vendar se dramska sekcija zaveda, da je DPD »Svoboda« v Škofji Loki v končni konsekvenci le tribuna, kjer se s čutom od-

govornosti gojita naša pesem in naša beseda ter plemenitita naša narodna in socialistična zavest, kot to beremo v 4. številki gledališkega lista. Ker je pravilno, da se družbeno upravljanje danes uveljavlja že v vseh prosvetnih in kulturnih ustanovah, ki jih vzdržuje naše delovno ljudstvo, pričakujemo, da bodo anketiranci s svojimi odgovori prispevali uvaževanja vreden delež k pomladitvi »Svobode«, zlasti še igralskega kadra.

Žetev škofjeloške gledališke sezone 1958/59 je kaj skromna, če pomislimo, da nam je v enem letu uspelo uprizoriti samo štiri dela: Zupanjeve Belokrajske kresove, Frankove Jesusove apostole, Godrich-Hackettov Dnevnik Ane Frank in Roksandićeve Babilonski stolp. Vse predstave so doživele 4 do 5 ponovitev ob polno zasedeni dvo-

rani, vendar bi bilo število premier lahko večje, če bi bil igralski kader številnejši. S sezono 1959/60 bo potrebno predvsem okrepiti igralske vrste, urediti pa tudi dvorano, ki naravnost kriči po obnovi in olepšavi.

Komedija »Babilonski stolp« je torej zaključna predstava v letošnji sezoni. Igra je vedra, zabavna in poučna. Sezono zaključujemo torej z vedrim optimizmom v uredništvu novih delovnih načrtov, ki jih bo treba reševati v novi sezoni.

Po repriži, ki bo 12. julija, bo zastor padel tudi v škofjeloški »Svobodici«. Aktivni člani »Svobode« bodo odšli na zaslužni letni odmor, da se bodo spočiti smejali spet v jeseni, ko bo treba ponovno prijeti za delo, ki naj našim delovnim ljudem nudi prijetno kulturno razvedrilo.

Lj. Zupanc

DELO ARHEOLOGOV
KRONANO Z USPEHOM

V Rodinah pri Begunjah odkrili kulturo iz rimske dobe

Prvi del arheoloških izkopavanj v Rodinah pri Begunjah, o katerem smo pred časom že poročali, je bil konec prejšnjega tedna končan. Izkopavanja je omogočila Okrajna komisija za spomeniško varstvo, medtem ko je raziskovalna dela vodil arheolog Mestnega muzeja v Kranju Andrej Valič.

Povod za izkopavanja so dale ljudske govorice, češ da je v Ključih — tako se imenuje gozdček, streljan daleč od vasic — zakopan zaklad. Za tem »zakladom« so v prejšnjih letih stikali okoliški kmetje, vendar brez uspeha.

Ze zunanja oblika tega arheološkega objekta je dokaj nenavadna. Notranji del tvori obzidje v obliki kvadrata v izmeri 117 x 117 metrov, ta del pa obkroža nasip s stranicami 127 metrov. Seveda je ves objekt porasel z grmičjem in rušo.

Prva sondiranja, s katerimi so začeli letos 1. junija, niso razočarala. Posebno mikavna je bila velika gomila kamenja prekrita z rušo. Izpod brezoblične gmote so začeli vstajati na moč dobro ohranjeni temelji in 40 cm visoki zidovi pravokotnega poslopja s tremi prostori. Na notranji strani hiše je zelo dobro ohranjen omet; iz istega materiala je tudi tlak. Nadaljnja izkopavanja in arheološke najdbe so potrdile domnevo, da gre za villo rustico — kmečko hišo iz rimske dobe. Točnejšo datacijo bo moč postaviti šele potem, ko bodo izkopanine na podlagi temeljitega proučevanja in analiz klasificirane.

Ne bo napak, če spregovorimo na kratko še o ostalih najdbah. Največ predmetov je posredovalo odkopavanje prej omenjenega poslopja. Naleteli so na bronasto zapescino, dve glinasti amfori, še več pa je bilo fragmentov, posod za vsakdanjo uporabo. Mnoge objekte odlikuje dvojna valovnica, ki je značilna za rimsko ornametiko. Bolj kot to pa sta zanimiva bojni nož s koščenim ročajem in rimska svetilka iz gline z lepo izdelanim krilatim konjem. Fragmenti so izdelani iz terre sigilate, značilno za severno Italijo, ki je izvažala te izdelke v provinco.

Bolj kot doslej našete najdbe pa je arheologe presenetila najdba človeškega skeleta. Okostje je ležalo na tlaku natanko sredi prostora, ki je očitno služil za prebivanje. Skrčena lega vsiljuje domnevo, da je človek umrl nasilne smrti. Poleg okostja niso našli pridatkov. Domnevajo, da je bila hiša od neki priložnosti porušena — morda ob vpadu germanskih plemen na naše ozemlje.

Te domneve in ugibanja, pri katerih sta strokovnjak in laik nemočna, pa utegnejo razčistiti nadaljnja izkopavanja, ki se bodo začela prihodnje leto. Vsekakor pa se smemo nadejati novih najdb, ki utegnejo osvetliti probleme, s čimer bo končno moč rekonstruirati materialno življenje naših prednikov na Gorenjskem in posebej na območju Begunj.

Vse do sedaj izkopane najdbe hrani Mestni muzej v Kranju.

S. S.

FILMI, KI JIH GLEDAMO
INTERPOL

je ameriški črno-beli kriminalni film v kinoskopski tehniki. Na zelo originalen način govori o rušilni delavnosti neke mednarodne tolpe tihotapcev z mamili, ki jih odkrije in uniči mednarodna policija — Interpol. Preganjanje tolpe se organizira in prične v New Yorku, nadaljuje pa se v Londonu, Parizu, Lizboni, Rimu in Atenah. Posebna odlika filma so scene, ki so posnete v krajih, kjer se zgodba dogaja.

Film je začinjen z vrsto sila spretno zrežiranih avantur iz tajnega arhiva Interpola. Dogodki so polni dinamike, moči, napetih prizorov in nenadnih zapletov, skratka, film, ki nedvomno predstavlja lep uspeh v tej filmski zvrsti, nas od začetka do konca obdrži v napetosti. Vendar samo to in nič več. Dramaturško sicer sila spretno oblikovana in dinamična zgodba pa nas s psihološkega stališča ne more povsem zadovoljiti. Vse več je namreč napetih prizorov s policijskimi avtomobili, revolverji, zasledovanji in pretepi, kot pa psiholoških poglobljanj v posamezne značaje, ki so sicer bolj površinsko, vendar ne slabo orisani. — Produkcija: Columbia, 1957; režija: John Gilling; v glavnih vlogah: Victor Mature, Anita Ekberg in Trevor Howard.

LJUDSKA UNIVERZA: DA —
SICER MRTVILO

Kropa, nekdanje središče živahnega kulturno-prosvetnega dela, je že dlje brez domačih prireditelj. O pevskega zboru ni nič slišati — ni pevovodje; dramska družina je brez režiserja; nikogar ni, ki bi vodil orkester, ki je nekoč že precej obetala — skratka, vsestransko mrtvilo. Vzrok tega je preprosto: starejšim kulturno-prosvetnim delavcem so pošle moči, mlajši pa so povečini na šolanju izven Kroke. Domačini si prizadevajo, da bi kulturno-prosvetno delo spet oživel, ker pogrešajo prireditelja, na katere so bili nekdanj močno navezani. Izhod iščejo v tem, da bi v Kropi na šolo dobili takšne moči, ki bi z veseljem delale tudi na kulturno-prosvetnem področju. Upajmo, da jim bo to uspelo.

Izjema na tem področju delovanja je Ljudska univerza. Razgovarjali smo z Janezom Lazarjem, ki že nekaj let skrbi za redna predavanja v okviru Ljudske univerze. Povedal nam je, da je Kropa v tem pogledu prva v radovljiški občini in da predavanja obiskuje povprečno 60 do 80 poslušalcev. Številka je za Kroparje nadvse zadovoljiva. »Tudi s kvalitetnimi predavatelji nimamo težav«, pravi tovariš Lazar. »Za honorarno plačilo predavateljem skrbi sindikalna podružnica »Plamena«.

Janez Lazar nam je še povedal, da nameravajo v Kropi na jesen ustanoviti folklorno skupino. Pri tem jim bo pomagala akademska folklorna skupina »Franc Marolt« iz Ljubljane.

B. F.

Kulturne novice

● V torek je bil v Berlinu končan mednarodni filmski festival, na katerem je sodelovalo večje število držav iz Evrope, Amerike in Azije. Na festivalu so prikazali 29 igranih del 49 dolgometražnih in 47 kratkometražnih dokumentarnih filmov. Ob zaključku festivala so podelili nagrade za najboljše vloge in najboljše filme. Prvo nagrado za najboljšo žensko vlogo je dobila ameriška igralka Shirley Maclain, za najboljšega filmskega igralca pa so proglasili francoskega igralca Jeana Gabina. Mednarodna žirija filmskih strokovnjakov je proglasila za najboljši igrani film francoski film »Les Cousins«. Nagrado »Zlatega leva« pa je žirija dodelila dolgotrajnemu dokumentarnemu filmu Walta Disneya »Bela divljina«. Med kratkimi dokumentarnimi filmi so bili nagrajeni filmi iz Danske, Zapadne Nemčije in Indije.

● V okviru VI. filmskega festivala v Pulju bo poleg red-

nih filmskih predstav tudi več razgovorov in posvetovanj. Tako bo 23. julija pričel z delom plenurne uprave Zveze filmskih delavcev Jugoslavije, na katerem bodo govorili o vzgojni vlogi filma v naši družbi. Na plenurno bodo izbrali tudi delovno skupino, ki bo med festivalom izvedla anketo o določenih vprašanjih domače kinematografije. Rezultati te ankete bodo Zvezi dali osnovo za delo prihodnjega plenuma, ki bo čez nekaj mesecev in na katerem bodo razpravljali o reorganizaciji naše kinematografije.

Isočasno bodo med festivalom razpravljali o idejno estetskih in umetniških problemih repertoarja ter o filmski kritiki. Na prvem posvetovanju bodo razpravljali o filmu in filmskem tisku, na drugem o šolanju in strokovnem izpopolnjevanju naših filmskih kadrov, na tretjem pa o problemih filmskega repertoarja.

Z obiska pevcev okrajnega učiteljskega zbora v Srbiji - Poglobljanje prijateljstva in izmenjava izkušenj

Slovenska pesem med Šumadinci

Markovac, Velika Plana, Orašje so kraji jugovzhodno od Beograda. Tamkaj se je v dneh od 28. do 30. junija mudil na obisku okrajni učiteljski pevski zbor Stane Zagar iz Kranja. Takoj na začetku naj povemo, da to ni zgolj vljudnosten obisk ali pevska turneja — njegov namen je bil globlji: poglobljanje prijateljstvih tradicionalnih vezi, ki nas vežejo z brati Srbi globoko v preteklost in so bile zlasti močno okrepljene v času NOB v skupnem boju za svobodo. — Drugi cilj našega potovanja v Srbijo je bil bolj strokovnega značaja: spoznati smo hoteli bogate izkušnje naših stanovskih tovarišev šolnikov v pogledu na predavanja šolstva v skladu z geslom: šola in naša stvarnost. In res, nismo bili razočarani. Videli in slišali smo stvari in novice, ki so vredne, da jih povečamo. — Še en motiv je, ki je epodbalj član pevskega zbora, da so se odločili za tako dolgo pot: prav v omenjenih krajih so

prebili najhujša vojna leta številni gorenjski učitelji kot pregnanci. Zategadelj je bila odločitev za takšen obisk toliko bolj pomenljiva in koristna.

Prisrčni vzkliki: »Pozdravljeni dragi naši gosti, drugovi Slovenci!« so nas prijetno iznenadili že na železniški postaji v Markovcu. Medsebojna izmenjava pozdravov, prisrčen stisk rok, številni šopki cvetja, ki so ga gostom Slovincem izročili pionirji iz Markovca in tako množičen in sproščen sprejem je bila prva stopnja pri navezovanju stikov in poglobljanju nadaljnjih odnosov.

Ze pri prvem obisku v šoli v Markovcu smo spoznali, kako malo vemo o razvoju in napredku šolstva v Srbiji in o uveljavljanju šolske reforme na srbskih šolah. Šola v Markovcu je osemletna in ima 14 oddelkov ter 17 učiteljev, predmetnih učiteljev in profesorjev. Med dvajsetimi šolami v Srbiji, ki so se v preteklem šolskem letu potegoval

za naslov »vzorna, hospitacijska šola«, je skupaj s šestimi drugimi šolami v Srbiji dobila naslov »ogledna šola« tudi šola v Markovcu. To veliko priznanje ji je bilo izrečeno na veliki slovesnosti 31. maja letos. Takšno imenovanje pa ni toliko časten naziv; glavni smisel take šole je predvsem deloven, eksperimentalen — to so šole, ki s svojo novo organizacijsko ureditvijo ter z uresničevanjem novega učnega načrta utirajo pot našemu šolstvu po novih reformnih stremljenjih, kakršne seveda poskuša uresničevati nova šola. Šola v Markovcu, v večjem poljedelskem kraju s 6000 prebivalci, je urejena po vseh načelih in zahtevah sodobne šole. Skupaj s tamkajšnjo kmetijsko zadrugo, s podporo občine, okraja in s strokovno pomočjo Zavoda za napredek šolstva v republiki si je ustvarila trdno materialno osnovo in takšno organizacijsko obliko vodenja in upravljanja, ki bo omogočila hitrejši razvoj

naše vasi. hkrati pa bo sposoben usposabljal mladi rod za odgovorne in težke naloge v socialistični skupnosti. — Šola v Markovcu ima organizirano močno dijaško zadrugo. Le-ta upravlja s 3 ha in 35 ar obdelovalne zemlje z enim hektarom gozda in s farmo različnih živali. Od aprila letos je šola s pomočjo vaščanov zgradila na prostornem šolskem zemljišču okrog glavne zgradbe vrsto različnih objektov za živali, zgradbo za inkubatorstvo postajo, prostore za šolske delavnice in letno učilnico. Vsa dela so vodili učitelji sami s pomočjo strokovnjakov, pionirske organizacije, kmetijske in dijaške zadruge in vaščanov. Na obdelovalni površini gojijo 1 ha italijanske pšenice, koruzo, zeljavino in drugo. Kakor so zatrjevali bo že letošnji poskusni pridelek pšenice na hektar boljši od povprečnega pridelka v vasi. Zemljo obdelujejo s pomočjo kmetijske zadruge in pod skrbnim strokovnim vodstvom.

Šola ima tudi poseben kabinet za proučevanje strukture zemlje. Poleg šolskega poslopja so letos zgradili tudi večjo zgradbo, v kateri so razmeščeni kemični in fizikalni laboratorij z vso opremo in učili, šolska dvorana s kinoaparaturjo, kapalnica in delavnice. Oba laboratorija sta tako opremljena, da lahko kakršnih 30 učencev hkrati s profesorjem opravljajo različne poskuse. — Praktični pouk in delo na šolski ekonomiji in v delavnicah: mehaniki, mizarski, krojaški, šiviljski in motorni se vrši izmenično v skupinah po dve uri tedensko. Vodi jo ga predmetni učitelji strokovnjaki, praktično delo pa mojstri.

Lahko trdimo, da je takšna šola pravi vzor sodobne šole, ki krepko koraka vzporedno s časom in je povezana z življenjem.

Večerna prireditve v šolski dvorani — Markovčani so jo popolnili do zadnjega kotička — se je spremenila v pravo manifestacijo prijateljstva in bratstva med Srbi in Slovenci. Ko smo gostje iz Slovenije odpeli koncert slovenskih pesmi, je zadonela z odra kar spontano, neprisljleno in iz srca še prelepa slovenska narodna pesem, ki je razgrela naše gostitelje, da so

nas navdušeno stoje pozdravljali. Izročitev daril ljudem, ki so med vojno pomagali preganjanim slovenskim učiteljem, je vzbudila nekaj nepozabnih prizorov. — Na večernem sprejemu, ki so ga priredili Markovčani na čast slovenskim učiteljem pevcem, se je prijateljstvo in bratstvo ponovno manifestiralo prav iz srca, ko je Slovenec zaplesal z bratom Srbom kolo in ko je Srb zapel s Slovincem slovensko pesem; tedaj so se zvrstile tudi zdravice, v katerih so govorniki izpovedali staro prijateljstvo, govorili so o našem skupnem boju za svobodo in o enakih stremljenjih, ki nas družijo in povezujejo. —

Prav tako prisrčno je bilo snidenje tudi v Veliki Plani, kjer smo si ogledali zanimivo šolsko razstavo in zapeli pred spomenikom padlih borec, in nadalje v Orašlju, kjer smo pozdravili vaščane s slovensko pesmijo v tamkajšnji dvorani.

Doslej ustvarjene stike in prijateljstvo pa se bo krepilo tudi vnaprej, saj bodo že prihodnje leto v poletju obiskali Gorenjsko Markovčani in prebivalci Orašlja in drugih krajev iz okolice. Takrat pa jim bomo stisnili roko doma in jim izkazali čast in gostoljubje.

jb

družinski pomenki

Letos so zopet v modi bikini, toda nekoliko bolj zaprte, kot druga leta. Prikladne so posebno ob toplih sončnih dneh na morski plaži. Na sliki vidite bikini, narejene iz bombaža in neylona, ki jih krasijo ljubki volani.

PRI DELU bom čedno oblečena

Za predpasnik, ki ga kaže pričujoča slika, vam svetujemo, da kupite pralno bombažno blago, ki ga boste bržkone našli v simpatičnem pepita vzorcu. Model je čeden in primeren za kuharico oz.

roma gospodinjo. Predpasnik je cel tudi zadaj, v pasu ga zavežemo s pentljo zadaj in posebno je praktičen zato, ker pokrije dele oble-

Delo zavoda za napredek gospodinjstva v Kranju

Zaključek dveh gospodinskih tečajev
Priprave za Gorenjski sejem

V zadnjem času vse živahneje posegamo na področje ljudske, predvsem delavske prehrane. Zdrava in izdatna hrana, od katere zavisita telesna in duševna vzdržljivost delovnega človeka in s tem njegova storilnost, ni več stvar poedinca, temveč postaja vse večja skrb družbe. Zavod za napredek gospodinjstva v Kranju se tega zaveda, zato je v ta namen osnoval gospodinski tečaj za kuharice, ki so ga v preteklem mesecu zaključili. Tečaj je trajal en mesec in je vseboval praktični in teoretični del.

V četrtek, 2. julija so zaključili tudi enotedenski gospodinski seminar za učiteljice, ki bodo v jeseni poučevale gospodinjstvo na vseh osemletkah v kranjskem okraju.

V teh dneh je Zavod za napredek gospodinjstva v Kranju pričel tudi s pripravami za IX. Gorenjski

sejem. Povezal se je z Rdečim križem, predvsem s protialkoholno komisijo. Na sejmu bodo izvajali demonstracije s sokovnikom, električnim mešalcem in ekonomom. Obiskovalci sejma si bodo lahko ogledali predelavo sadja in zelenjave v sokove. Te in še razne druge zdravilne in osvežujoče pijače (n. pr. mlečne) bodo obiskovalci lahko tudi poskusili. — Priprave še trajajo. Počakajmo samo še do 31. julija in videli bomo, kaj vse je Zavod za napredek gospodinjstva v Kranju pripravil za naše gospodinje.

M. F.

Junijska številka revije „Otrok in družina“

To je zdaj zadnja številka te vzgojne revije v tem šolskem letu. Zato je tudi vsebina takšna, da je v pomoč staršem zdaj ob zaključku šolskega leta in pri našen obnem nekaj vzgojnih nalogov za počitniške mesece.

Gotovo bo zbudila revija zanimanje pri bralcih, če naštejemo nekaj praktičnih vprašanj iz te številke. Na primer: —

Od katerega leta naprej lahko ostaneta fant in dekle z doma v poznih urah, recimo do 9. in 10. ure? Otroci se nam smejejo, če jim branimo, češ da so v dobri družbi in da ne počno nič slabega in da smo starokopitni. Svetujte nam!

Ali pa: Zakaj se otrok boji bolnišnice?

Ali je za otroka dobro, če pozna določene črke, številke itd. preden začne hoditi v šolo? Menimo, da to ni dobro. Nekateri prosvetni delavci pravijo, da je to delno dobro, drugi temu nasprotujejo. Kaj je torej prav?

Prosim vas za odkritosrčen nasvet: Imam dečka, ki hodi letos v prvi razred. V razredu ne uspe-

šolskega leta je konec, prišle so počitnice. Treba je poskrbeti za veselo in zdravo razvedrilo, da se bodo otroci jeseni lahko okrepljeni zopet uspešno posvetili svojemu delu v šoli. Tudi za predšolske otroke je poletje tisti čas, ko se lahko v polni meri naučijo sonca, vode in zraka. Pozabiti ne smemo na tiste otroke, ki so potrebni posebne zdravstvene nege ali celo posebnega podnebja. Pojem letovanja naj ne ostane le pojem letovanja ob morju. Višinsko letovanje je prav tako zdravo in koristno, čeprav nekateri starši na to kaj radi pozabljajo. Starši zdravstveno ogroženih otrok naj poskrbijo, da bodo svoje otroke vključili v letovanja, ki jih organizirajo razne družbene organizacije. V kranjskem okraju je vse to dobro preskrbljeno. To nam najbolj zgovorno povedo številke.

Učiteljica mi svetuje, naj ga pošlem v pomožno šolo. Meni se otrok ne zdi slabo razvit. Lahko ga pošlem tudi v trgovino po kakšno reč.

Ali škodujejo otroku tudi najmanjše količine alkohola?

Imam otroka v starosti pol in poldrugo leto. Moja mati pravi, da je treba mlajšemu dajati do enega leta v glavnem zdrobove jedi, jaz pa slišim od drugih ljudi, da ni tako. Ali mi lahko poveste kaj o pravilni prehrani otroka do dveh let?

Ker na vsa ta vprašanja revija izčrpno odgovarja, poleg tega pa so še zanimivi članki, kakor: »Otrok predšolske dobe z okvarami vida«, »Glasba — pomembno vzgojno sredstvo«, »Tudi otroci naj delajo«, »Ustanavljam vrtec tudi na vasi«, itd. in še nekaj o otroških oblekah v naši konfekciji.

Učenci osnovne šole v Senčurju so ob zaključku šolskega leta priredili razstavo ročnih del. Člani AMD so naredili prometno maketo. Pionirji - mlilčniki so odgo varjali na vprašanja obiskovalcev.

Prijeten oddih naših otrok

Dragan Kulidžan:

Pogovor po telefonu

Solskega leta je konec, prišle so počitnice. Treba je poskrbeti za veselo in zdravo razvedrilo, da se bodo otroci jeseni lahko okrepljeni zopet uspešno posvetili svojemu delu v šoli. Tudi za predšolske otroke je poletje tisti čas, ko se lahko v polni meri naučijo sonca, vode in zraka. Pozabiti ne smemo na tiste otroke, ki so potrebni posebne zdravstvene nege ali celo posebnega podnebja. Pojem letovanja naj ne ostane le pojem letovanja ob morju. Višinsko letovanje je prav tako zdravo in koristno, čeprav nekateri starši na to kaj radi pozabljajo. Starši zdravstveno ogroženih otrok naj poskrbijo, da bodo svoje otroke vključili v letovanja, ki jih organizirajo razne družbene organizacije. V kranjskem okraju je vse to dobro preskrbljeno. To nam najbolj zgovorno povedo številke.

Vsako leto, v počitnicah, zaživijo tabori »Sutjeska«, ustanovlje-

Sosedovemu fantiču sem pred dnevi podaril lepo igračko. Bil sem na potovanju in mislil sem, da bo prav, če mu kaj prinesem. Milko se je zelo razveselil, kajti to mu bila navadna igračka. Prinesel sem mu majhen telefon. In Milko ve, kaj je telefon, čeprav je še majhen. Ve, da se je mogel po telefonu pogovoriti tudi na veliko daljavo. Nekoč je bil že pri meni v pisarni in videl in slišal je, ko sem govoril po telefonu.

Zdaj pa naj vam povem, kaj se je zgodilo naslednji dan.

V mesecu maju je Zveza prijateljev mladine poslala na klimatsko zdravljenje v Promajno, v oskrbi Zavoda za socialno zavarovanje, 30 predšolskih otrok iz vsega okraja. Z okrevanja se so naši mladički vrnil veseli, polni novih moči in zdravja. Na sliki vidite, kako v družbi treh vzgojiteljev uživajo na plaži ob vodi in soncu.

ni ob 15-letnici bitke na Sutjeski, in povezujejo med seboj vse pionirje Jugoslavije. V vsak tabor »Sutjeska« pride po 10 pionirjev iz vsake republike. Pionirji kranjskega okraja bodo odšli v Ohrid v Makedonijo. Udeležba v taborih »Sutjeska« je največje priznanje in nagrada pionirskemu odredu za delo in uspehe v preteklem šolskem letu.

Vse to nam potrjuje, da se v kranjskem okraju ni bati, da otroci ne bi kar najlepše preživeli letošnjih počitnic.

M. F.

Milko me je videl, ko sem po kosilu spet odšel v pisarno. Določeno priganja, pa moram tudi popoldne kdaj v pisarno. No in Milko je prišel za mano s svojim majhnim telefonom. Poprosil me je:

»Dajva, pogovarjajva se po telefonu.«

Snel sem slušalko s pravega telefona, on pa malo slušalko s svojega telefona. Zanj, pa tudi zame, je bil njegov telefon tudi prav, kajti slišala sva drug drugega prav jasno in razločno. Seveda, to, da sva bila v isti sobi, naju ni niti najmanj motilo. Dolgo sva se pogovarjala. Ko je Milko videl, da mi je vzel že veliko časa, se je poslovil in še rekel:

»Ko pridem domov, te pokličem po telefonu.«

Od pisarne do njegovega doma je kar precej daleč. Peljati se mora s trolejbusom dve postaji. To pa je precejšnja razdalja za mali telefon. Zato ga tudi nisem slišal, ko me je klical.

Zvečer me je pričakal pri vratih in me takoj vprašal:

»Zakaj se nisi oglašil po telefonu? Klical sem te.«

»Veš, Milko, ko si odšel, se je pri mojem telefonu nekaj pokvarilo. Zato te nisem slišal.«

Milko je bil zadovoljen, da se le njegov telefon ni pokvaril. Pa tudi jaz sem bil zadovoljen. In vi tudi, kajne? Pa povejte, če bi mi bil mogel še kako drugače odgovoriti?

ROMAN
II. del
43

Mimi
Malenšek
Konič

Mojster je začudeno gledal za njim. Dominik je zabredel v nepokošeni Španov travnik in Šmitek je zamomljal:

»Kar po travi tepta, kakor bi bila njegova! Ampak grize ga, da ga bo požrlo! Naj ga! Nihče ga ni mogel ugnati, zdaj mu pa lastni sin daje po grbi!« Obrnil se je in utonil v senci, ki je legala med hiše.

Dominik je šel preko Španovega travnika, ne da bi vedel, kje hodi. Zabredel je med zlate kalužnice, preskočil studenček in se pognal proti hosti. Nehote je ubiral pot proti pečevju, čeprav je bil že pozabil na lov in lisico. Stopal je med bukovjem, upognjen, da se je zdel manjši, kot je bil v resnici. Pes je tekal okrog njega in vohljajal po tleh, potem pa je našel neko sled in šel za njo, dokler ni izginil v mladi podrast. Dominik se je brez misli vzpenjal za njim navkreber. Hodil je, dokler se ni usopil, potem je postal, snel puško, se naslonil nanjo in gledal po dolini.

Opazoval je znano pokrajino, ki jo je tolikokrat gledal, a nikoli videl. Tokrat je prvič dojel srebrnkasti lesket sivih lesenih streh in gladka travnata pobočja. Kakor lise novozapadlega snega so se na pobočjih belile koze. Otroci in žene so se vračali iz hoste proti trgu, upognjeni pod butarami suhljadi.

Dominik je nenadoma dojel, da je pokrajina lepa in dolgo ni mogel odtrgati pogleda od nje. Bilo je, kakor bi se mu nepričakovano vse razodelo v novi luči in kot bi življenje dobivalo drugačno podobo. Za vse je moglo biti

lepo in dobro, razen zanj. Vsi ti kozarji in reveži, ki znašajo suhljad, da si bodo skuhal večerjo, so srečni. Bolje jim je, lažje, kot je bilo meni kdajkoli, je pomislil tegobno. Pri tem je čutil, kako mu srce bolno in težko razbija v prsih.

Pes se je vrnil k njemu. Tekel je nekaj korakov proč, vohljajal in se spet vračal k gospodarju, kakor bi ga hotel zvabiti na sled, ki jo je našel. Dominik se ni ganil. Pes je legel k njemu in se mu pritisnil z glavo k čevlju. Dominik se je razmišljeno sklonil in ga čehljajal po dolgi, mehki dlaki. »Priden, Nero, priden,« je mrmral. Niti na misel mu ni prišlo, da bi šel k lisičini. Tudi po hosti se mu ni več ljubilo pohajkovati. V kolenih mu je ležala trudnost, on pa je bil tako brez volje, da se je ni niti skušal znebiti. S počasno, trudno kretnjo je položil puško v travo in sedel. Pes se je vzpel nanj, mu obližnil obraz, nato pa spet stekel za svojo sledjo.

Dominik je sedel in gledal v dolino. Obraz mu je bil truden in nič podoben vsakdanjemu obrazu. Kakor da bi bil snel z njega masko, ki jo je nosil leta in leta in se ji tako privadil, da je verjel, da je to njegov pravi obraz. Črne zenice so se zdele ugasle in vse, kar je videl, je bilo daljno, kakor bi med njim in stvarmi ležala lahna koprena nečesa sivega, z besedo neizraznega. Tudi misli so prihajale kakor iz daljave in so se zdele tuje.

Spomnil se je Šmitka in kaj mu je ta povedal o govoricah med ljudmi. Pravijo, da je pripravljen uničiti lastnega sina, kakor je uničil Družbo. O, ali je mar to res?

Misel se je bolna in strašča vtinčila po možganih. Dolgo jo je premleval, potem si je odkrito priznal: Prav govorijo, res je! Toda, zakaj bi ga bil skušal uničiti? Ali ne zato, da bi vigenci ostali skupaj, da bi se premoženje

ne delilo? Mar je to zločin? Ali sem mar mogel pustiti, ali bi bil sploh smel popustiti?

To ni bilo edino vprašanje, ki ga je mučilo. Bila je vrsta vprašanj, na katera si je bilo treba odgovoriti. Dolgo so prežala nanj, zdaj pa so se postavila predenj v vsej jasnosti in Dominik je vedel, da jih ne more potlačiti in odriniti. Toda težko je reševati tako zamotana vprašanja. Sicer pa mu jih doslej ni bilo treba, ker si je bil v sebi o vsem na jasnem. Kako, da se je nenadoma vse preobrnilo? Ali ni zmeraj vedel, da mora misliti nase — to se pravi na ugled in blagostanje Gašperinove hiše, te prekleto hiše, ki ga nikoli ni marala, on pa jo je držal z obema rokama, kakor osvajalec svoj plen? Res je — nikoli ni spraševal, koliko morajo za ugled in bogastvo plačevati drugi, toda saj tudi ni nikoli razmišljal, koliko plačuje on sam! Pavle bi bil moral žrtvovati svojo ljubezen do Vide — kaj pa je to v primer is tem, kar je žrtvoval Dominik skozi vsa ta leta?

In pri tem me vsi gledajo, kot da nimam srca, je pomislil. Ali res mislijo, da mi nikoli ni bilo težko? Toda jaz nisem spraševal, koliko stane tisto, kar sem moral imeti — plačal sem vsakršno ceno? Saj niti ne slutijo, kako visoka je bila!

Trudno je naslonil glavo v dlani. Glava se mu je razbolela in v sencih mu je nabijalo. V mislih je začel hoditi po poti svojega življenja, ki se mu je zdela zelo dolga in hkrati zelo kratka.

Bil je majhen deček. Mati ga je ljubila in včasih ga je tudi ljubkovala. Kadar pa ga je zgrabila otroška togota, da je cepetal po tleh, je mati rekla:

»Ves Zgončev si.«

TELESNA KULTURA

Gorenjci na zveznem zletu
»Partizana« v Beogradu

Preteklo nedeljo se je končal v Beogradu II. zvezni zlet Partizana Jugoslavije. Na zletu je sodelovalo 25.000 pripadnikov Partizana iz vse Jugoslavije. Veliko slavje naše mladine je popolnoma uspelo. Zadovaljni so bili gledalci in tudi prireditelji. Lep je bil začetek s pionirskimi dnevi, nič manj zanimiva tekmovanja v partizanskem mnogoboju, zaključni dnevi s povelji, svečano akademijo in tremi glavnimi nastopi pa so bili vrhunec.

Podpredsednik Zveznega izvršnega sveta Rodoljub Čolaković je o II. zveznem zletu izjavil za tisk: »Množična telesna kultura je napravila pri nas velik korak naprej. O tem so nas prepričali zletni dnevi Partizana Jugoslavije, polni raznovrstnih vaj telovadcev vse države. Zlet je bil lep pregled telesne kulture in pripoveduje o naporih partizanskih društev, ki so se dolgo borila, da so se s svojo kvaliteto prebila na zvezni zlet.

Vsi smo z zadovoljstvom prisostvovali nastopom in smo hvaležni ne samo tistim, ki so nastopali, ampak tudi tistim, ki so zlet pripravili.

Zleta se je udeležilo tudi 212 članov Partizana z Gorenjske. Največ jih je bilo iz Škofje Loke (51) in Gorij pri Bledu (53). Za nastope v Beogradu je bilo veliko zanimanja, kar nam priča tudi slika. Pri pionirjih je Slovenijo zastopal Partizan iz Stražišča in je zasedel v skupnem plasmaju častno 6. mesto pri 22 nastopajočih. V skoku v daljino se je odlično izkazal 14-letni Boris Posedi, ki je s skokom 4,46 metra osvojil prvo mesto.

V času zleta je bil sprejem najboljših športnikov in športnih delavcev pri najvidnejših predstavnikih ZIS Jugoslavije v Beogradu. Od Gorenjcev so se sprejema udeležili Boža Štuhar iz Kranja, Tone Antonič z Jesenic in Janez Hude iz Škofje Loke. Naprosili smo Božo Štuhar za krajšo izjavo o tem spre-

jemu: »Nad vse sem srečna, da sem bila med tistimi redkimi športniki, ki so nas najlepše in najtopleje sprejeli naši najvidnejši predstavniki države. Poseben dolg razgovor sem imela s Kočo Popovićem in Aleksandrom Rankovićem, ki sta se posebej zanimala za razvoj športa na Gorenjskem. Govorila sem jima o težavah gorenjskih športnih organizacij, pa tudi o številnih uspehih, ki so jih Gorenjski športniki dosegli doma in na tujem.« Sprejema se je udeležil tudi Edvard Kardelj in drugi.

Tako je ta manifestacija mladine za nami. Vsi, ki so se vrnili domov, so polni vtisov zleta v Beogradu, tako da se bodo kar težko vzdržali v svoje domače okolje, v svoje partizansko društvo. II. zleta Partizana pa ne bodo nikoli pozabili...

Pred plavalnim dvobojem
Slovenija : Srbija

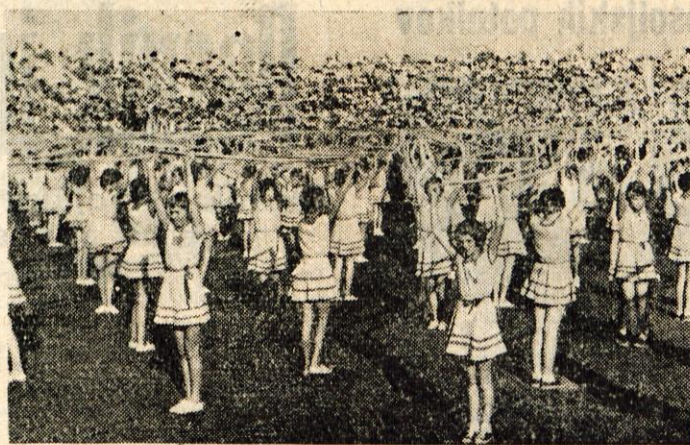
Jutri, v soboto ob 20. uri, bomo spet lahko v kranjskem plavalnem bazenu videli zanimive borbe v plavanju in waterpolu. Tokrat se bosta srečali plavalni reprezentanci Srbije in Slovenije. Na dvoboju bo nastopilo več državnih in republiških prvakov. Tako bodo Slovenijo zastopali Vlado in Peter Brinovec, Kocmur, Košnik, Pelc, Poljanšek pri moških, pri ženskah pa: Horvatova, Tomiškova, Koritnikova, Colnarjeva, Kobijeva in Breskvarjeva. V reprezentanci Srbije bodo nastopili za moške: Zlatič, Nikin, Kostić, Mihajlov, za ženske pa: Viatova, Mežharjeva in Tilinko. Omeniti je treba tudi to, da bo v waterpolo reprezentanci Srbije nastopil trenutno najboljši vratar na svetu Muškatirovič. To pot je favorit srečanja reprezentanca Slovenije. Kdo bo zmagoval, se bomo prepričali jutri zvečer ob plavalnem bazenu.

M. Z.

Ocenjevalna vožnja
»Po Gorenjski«

Ocenjevalna terenska vožnja »Po Gorenjski« za letošnje prvenstvo Slovenije bo tudi letos lepa manifestacija te športne dejavnosti na Gorenjskem, še posebej v Radovljici. Prizadevni tamošnji športni delavci so namreč prireditelji tega tekmovanja, ki so ga posvetili 40-letnici KPJ. Tekmovalna proga bo vodila tekmovalce po lepih cestah skozi najlepše gorenjske kraje: Radovljico, Jesenice, Gorje, Pokljuko, Bohinj, Nemški rovt, Zelezniške, Kranj, Golnik in Trzin in druge. Za prave ljubitelje takih voženj in prelepih planin bo to tekmovanje nepozaben užitek. Terenski del prvenstvene vožnje za motoriste bo 5 km dolg in dostopen za gledalce, enako pa še spretlostna vožnja za avtomobiliste.

-č

Pionirke so na zletu Partizana v Beogradu navdušile več tisoč gledalcev.

Za Tržičane ni več upanja!

Posebno usodni za Tržičane sta bili v kvalifikacijah za vstop v slovensko nogometno ligo zadnji

PEKOVŠEK
MLADINSKI PRAK
GORENJSKE

Pretekli teden je bilo končano v Zelezniških mladinskem prvenstvu Gorenjske v šahu. Na turnirju je igralo 24 mladincev z Jesenic, Kranja, Škofje Loke in Zelezniškove. Tekmovali so po švicarskem sistemu v skupinah. Prvi trije oziroma štirje so se plasirali v finalno tekmovanje. Po zelo zanimivih borbah in močni konkurenci je osvojil prvo mesto II. kategorijnik Pekovšek, dijak STTS Kranj. Naslednja mesta so dosegli: Vlasto Bertonec 7 točk, Drole 6,5 itd. Prvi štirje plasirani igralci so si pridobili pravico udeležbe na mladinskem slovenskem prvenstvu, ki bo v Ljubljani od 18. do 26. julija.

Favoriti
v ozadju

Francoz Jean Anastazi je padel na cesti in se je resno poškodoval. S helikopterjem so ga prepeljali v Ruan, kjer so ga operirali.

Prve etape v veliki kolesarski dirki »Tour de France«, kakor smo pričakovali, niso prinesle nič izrednega. Na listah zmagovalcev se trenutno pojavljajo še bolj neznana imena, medtem ko glavni favoriti budno pazijo drug na drugega in štedijo svoje moči za važnejše gorske etape, kjer se bo odločala končna razvrstitev na tej kolesarski dirki na svetu. V tretji etapi, ki je vodila od Namurja do Roubaixa, je zmagal Francoz Cazala, ki je po tej etapi prevzel tudi rumeno majico. V četrti etapi je zmagal Italijan Druhi. Zanimivo je to, da je zmagovalac te etape v skupnem plasmaju šele na 101. mestu, kar samo potrjuje dejstvo, da favoriti niso zmagovali le »nepomembnim«. Glavni favoriti so trenutno razvrščeni od 35. do 48. mesta. Tu so Luksemburčan Gaul, Italijan Baldini in Francoz Anquetil in Riviere. V skupni oceni moštev vodi Francija pred Italijo in Belgijo.

B. Fajon

Sedem Jeseničanov
in trije Kranjčani
na zatožni klopi

Dve zaporedni srečanja najboljših nogometnih enajstoric (prvič 7. junija letos v okviru slovenske conske lige in drugič 28. junija v finalu za pokal GNP) z Jesenic in Kranja sta zaradi svojih nešportnosti dobili svoj epilog. Kaznovanih je bilo manj kot 10 nogometašev, in sicer 7 Jeseničanov in 3 Kranjčani. Številki kažeta, da je disciplina predvsem v NK Jesenice dokaj šibka. Morda je sicer naš izraz disciplina v tem primeru napačen in bi bilo pravilneje, če bi trdili, da kaznovani igralci nimajo zadostne športne kulture. Torej, če je tako, se tudi temu ni toliko čuditi! Kako naj bo član kluba vsestransko športno vzgojen, če mu tega ne more dati odbornik iste kluba. Tako je tehnični referent NK Jesenice Todorovič v prvem srečanju omenjenih moštev nagovarjal vratarja Volariča, naj zapusti igrišče. Vratar je tako tudi storil in s tem prekinil tekmo. To kaže, da je na primer na Jesenicah potrebno najprej pregledati, kakšno je vodstvo kluba, in si zagotoviti takšen odbor, ki bo res vsestransko sposoben vzgajati mlade športnike. Napak bi bilo, če bi pri tem obšli Kranjčane. Tudi tem večkrat manjka športne kulture; seveda ne vsem, prav gotovo pa bi vodstvo kluba lahko »ukrotilo« tudi nekaj posameznikov, ki ne delajo ponosa »Triglava«, nogometu in športu sploh.

Disciplinsko sodišče pri NZS je izreklo naslednje kazni v zvezi s prvo tekmo: Volarič ima dvomesečno prepoved nastopanja, ker je povzročil prekinitev tekme in je zapustil igrišče; Rekar je dobil tromesečno prepoved nastopanja, ker kot kapetan moštva ni hotel določiti novega vratarja; Todorovič (tehnični referent kluba) je kaznovan z desetmesečno prepovedjo opravljanja funkcij, ker je nagovarjal vratarja Volariča, naj zapusti igrišče in Muleja (vsi Jesenice) z dvomesečno prepovedjo nastopanja zaradi nešportnega vedenja.

Disciplinsko sodišče pri GNP pa je pretekli teden izreklo naslednje kazni: Franc Koblar ima 5 let prepoved nastopanja, ker je udaril sodnika. Koblar se bo moral zagovarjati tudi pred rednim sodiščem, ker je sodnika huje poškodoval — prebil mu je spodnjo čeljust; Ignac Luznar ima enomesečno prepoved nastopanja zaradi nešportnega ponašanja do nasprotnih igralcev; Marjan Brezar ima tromesečno prepoved nastopanja, ker je udaril nasprotnika in Rafko Dagarin (vsi Triglav Kranj) je kaznovan z trimesečno prepovedjo nastopanja, ker je nameraval udariti nasprotnega igralca.

Niž rožnata ni ta slika za gorenjski nogomet, vendar pa lahko pričakujemo, da bodo izrečene kazni vzgojno vplivale ne le na kaznovane nogometaše, temveč na ves gorenjski nogomet.

PRAVNI NASUETI

S. L. KAMNIK

VPRAŠANJE: Zaposleni ste bili kot kopač na priužitvi, sedaj ste naredili trimesečni tečaj in ste dne 2. junija letos napravili strokovni izpit za kopača površinskega kopa. Razlika v plači med dobo na priužitvi in kvalificiranim delovnim mestom je 7 din na uro. Sedaj vas zanima, ali vam pripada višja urna postavka tudi za čas, ko ste bili na priužitvi.

ODGOVOR: Tarifni pravilnik vašega podjetja določa urno postavko za delovno mesto površinskega kopača. Tarifni pravilnik pa predvideva tudi dobo priužitve in je za ta čas delavec plačan po nižji urni postavki.

Ker ste se za delovno mesto osposobili 2. junija letos, vam od tega časa dalje pripada urna postavka kot kvalificiranemu delavcu.

E. Z. KRANJ

VPRAŠANJE: Zanima vas, ali se državni praznik šteje v redni letni dopust.

ODGOVOR: Na podlagi 29. člena Zakona o delovnih razmerjih (Uradni list FLRJ št. 53/57) se v letni dopust ne šteje čas, ko delavec ni delal zaradi državnega praznika, bolezenskega dopusta, orožnih vaj, predvojaškega pouka, udeležbe na prostovoljnih javnih delih, opravljanja državnih ali javnih funkcij, plačanega izrednega dopusta in neplačanega izrednega dopusta do 7 dni. Delavkam pa tudi ne čas, ko ni delala zaradi nosečnosti in poroda.

Z. L. TRŽIČ

VPRAŠANJE: Že od leta 1957 ste razvezana. Do sedaj si še nista razdelila oziroma se še nista sporazumela o delitvi premoženja z vašim bivšim možem. Posedovala sta premičnine, katere sta si nabavila v času trajanja zakonske zveze. Nekaj premičnin pa ste vi prinesli v zakon.

ODGOVOR: V skladu z 9. členom Zakona o zakonski zvezi (Uradni list FLRJ št. 29/46) je imovina, ki jo ima zakonec ob času sklenitve zakonske zveze njegova last. Torej je premičnina, katero ste prinesli v zakon, vaša last.

Premičnino, katero sta si nabavila v času trajne zakonske zveze, pa je vajina skupna last in se deli po deležu vsakega zakonca pri skupni imovini.

Kolikor se ne bosta mogla sporazumeti, se boste morali obrniti na sodišče, katero bo odredilo vsakemu svoj delež.

Zgončev — to je pomenilo očetov. To je vedel že takrat, ko je bil čisto majhen. Ni mu bilo hudo zaradi tega. Kaj neki bi bilo, če bi bil materin? Za vse na svetu bi ne mogel videti vzora v vedno bolehnih materi, ki je tarnala, ali pa z molčečo kljubovalnostjo prenašala svojo usodo. Kadar je kljubovala, mu je bila bližja, toda to je bilo toliko redkeje, kolikor starejša je postajala. Biti Zgončev pa je pomenilo biti močan. Narekovalo mu je, naj gre v svet, naj si poišče svoj kos kruha, naj dela in raste, da bo nekoč sam svoj in mu ne bodo več ukazovali drugi. To je bilo vodilo za življenje in obdržal ga je v sebi tudi potem, ko je davno sprevidel, da je oče surov in krivičen proti materi. Toda tak je moral biti, ker bi se drugače nikoli ne ostresel beračije.

Bilo je presenetljivo, a Dominik je v tem hipu razločno začutil, da je bil najlepši čas njegovega življenja ravno revna mladost. Takrat, ko je pasel domači dve kravi in ju skrivaj gonil na tuje meje, da sta bili zvečer siti. Ob večerih je bilo tako prijetno z občutkom zdrave lakote segati v skledo po vroče oblice, in naposled je bilo celo prijetno, poslušati očeta, ki je neprestano godrnjal, da nima denarja, pri tem pa vedeti, da dokupuje njive in travnike in posoja denar sosedom na visoke obresti. Ali pa pozneje, ko je bil že vajenec pri Globočniku in so mu v žepu cingljali prvi prihranjeni groši, kdaj pa kdaj pa se je znašla med drobižem celo srebrna krona. Najlepše pa je bilo, ko je voglaril okrog Bička in oprezal za Polono, zraven pa sanjaril, kako bosta nekoč skupaj živela. Zazdelo se mu je, da mu nikoli pozneje življenje ni več dalo ničesar, kar bi lahko primerjal s srečo mladih let.

Raztrgane misli so mu kakor iz mozaičnih kamenčkov sestavljale podobo mladosti, tiste lepe, sončne, v kateri je

bilo dobro celo tisto, kar se je takrat zdelo grenko. Potem pa je življenje nekje krenilo v drugo smer. Takrat, ko je prišel v Gašperinovo hišo. Od takrat je bilo, kakor da se ga je dotaknilo nekaj tujega in ga vsega spremenilo. Tisti, ki je počel stvari, katerih bi ne bil smel, ni bil oni prejšnji Dominik. Oni drugi se je odrekel Bičkovi Poloni, oni se je zagrizel v vigence, ki so mu vzeli ves pokoj, oni je ubijal zaradi njih. Prejšnji Dominik, ki še ni poznal pravega pohlepa po bogastvu, bi tega ne bil nikoli storil. Toda prav prejšnji je moral štirindvajset let nositi na sebi težo zločina, ki ga ni smel nikomur razodeti.

Za trenutek je presenečeno pomislil, kako čudno je, da mu je pravzaprav odleglo, ker je ženi in sinu priznal svoj zločin. Spreletelo ga je, da mu je zdaj, kakor bi se bil odprl boleč tvor in bi se gnoj izlil iz njega. Potem pa je grozljivo vstalo v njem vprašanje, kako naj se po tem priznanju vrne v hišo, kako naj poslej živi z ženo in sinom pod isto streho. Kakšna bodo jutra, kakšni opoldnevi in večeri, ko bo moral z njima sedeti za skupno mizo! Ana mu bo prezirljivo gledala v oči in v vsakem njenem pogledu bo bral obsodbo. Pavle se mu bo izogibal. Že zdaj se mu je odtujil, odslej pa je konec med njima. Dominik, kakršen je zdaj, je samo zavržena cunja. Dominika ni več.

Danes opoldne, da, danes opoldne je bil še čas, da se vse uredi. Če bi bil rekel Pavlu: Vzemj Vido in pusti Grošljevo družčino — bi mu bil sin segel v roko in vse bi ostalo, kakor je bilo. Zdaj je prepozno!

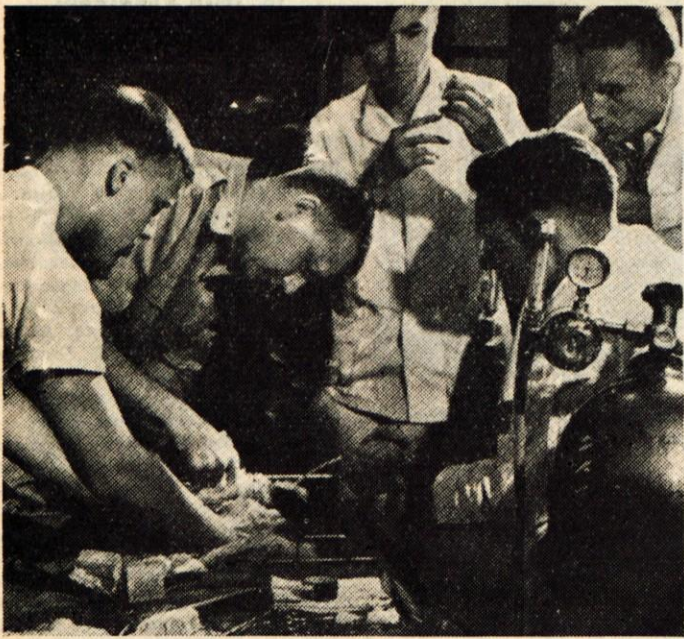
Spomnil se je razgovora s sinom tisti večer, ko so pri Jarmu ustanovili Družbo. Takrat se mu je zdelo, da sta si blizu, čeprav sta se v mišljenju razhajala. Fant je bil

prepričan, da se trški podjetniki ne morejo rešiti drugače kot z Družbo. Celó v tem je videl rešitev samo za nekaj let, za desetletja morda. Kaj bo pozneje, ni vedel povedati. Dominik je tisti čas tu in tam razmišljal o Pavlovih besedah, toda zdale so se mu besede nerazsodnega mladiča. Pavle ne ve, kaj je samostojnost, kaj bogastvo in koliko pomeni moč, izvirajoča iz bogastva. Toda Pavle je presojal stvari po svoje in zdaj se je izkazalo, kako globoko so te misli tičale v njem. Saj bi se drugače vendar ne mogel spentljati s kovaško zadrugo! Pa ko bi bil pristopil vsaj k Družbi! A seveda — Družbo zdaj predstavlja Dominik, ki ima največ deležev in Pavle ni maral biti skupaj z njim. Pravzaprav je bila pot v kovaško zadrugo zanj res edini izhod. Toda, le kako je to mogel?

»To ni moj sin, nikoli!« je zamrmral Dominik. Ovedel se je, da govori na glas in se zdrnil. Potem je naprej snoval svoje misli: Kako se je mogel Pavle povezati s kovači, da bi tekmoval s podjetniki? Tega vendar ni storil samo zaradi onega dekleta! Ali pa je? Kdo bi to vedel? A dobro bi bilo vedeti, ker bi bil potem mirnejši!

Misli so ga preplavljale. Kakor razžarjen obroč so mu stiskale glavo. Stvari, ki so bile pred kratkim preproste in jasne, so se čudno zamotale in tako tesno so se prepletale med seboj, da jih ni znal razvozlati. Težko je bilo priznati, da je sam vsega kriv. Zakaj pa? Ker je bil samopašen in nedostopen? Ker se ni maral nikomur uklo-niti? Toda tak je vendar moral biti! Potem pa je morebiti kriv čas sam na sebi. Ta čas, ki tako vrtoglavo beži, da ga je težko dohajati. Nikoli poprej ni mislil nanj in prvič ga je dojel, ko so ustanavljali Družbo. Toda takrat je bil dovolj močan, da je začel boj z Družbo in jo izpodkopal.

Borba za življenje vesoljskih potnikov

Medicinski strokovnjaki so želeli ohraniti nezvestno opico, ki se je srečno vrnila iz vesoljstva na zemljo, pri življenju. Dr. Hardin ji je odprl prsni koš in poskušal s srčno masažo opico oživeti, njegov asistent David Cameron pa je pripravil injekcijo adrenalina.

KONČNO MU JE USPELO — VRTI SE

Mojstru Francu Jakelu iz Kranjske gore se je uresničila želja po boljšem in bolj praktičnem elektromotorju. Izdelal je elektromotor, ki je bistveno drugačen kot vsi doslej znani elektromotorji. Kaj je na njem novega? Po obliki se povsem razlikuje od vsakdanjih elektromotorjev, ker se rotor ne vrti v središču statorja, marveč se vrti med dvema statorjema, ki sta pritrjena na isti osi. Prav ta oblika omogoča precej preprostejšo izdelavo in prihranek materiala. Silno preprosta regulacija vrtljajev motorja, možnost direktnega priključka na omrežje visoke napetosti, močan zagonski moment ločene tuljave, ki jih je mogoče pri popravilu vsako posebej zamenjati itd., itd.

Za novi motor se je za zanimala tovarna »Rade Končar«, pa Siemens, AEG, Oerlikon, v zadnjem času pa tudi Direkcija jugoslovanskih železnic, saj še ni odločeno, kakšen sistem električnega pogona bi uporabili pri elektrifikaciji našega železniškega omrežja.

Veho Fehatović je največji Jugoslovane. Visok je 230 cm. Njegov krojač mora stopiti na stol, če mu hoče vzeti mero za obleko.

Ali zaupate ljudem okoli sebe?

»Temu človeku ne zaupam!« Kajne, to ste že mnogokrat slišali? Ali ste se že kdaj vprašali »zakaj«?

Poglejmo problem z druge strani. Ali mislite, da bi se ta stavek lahko nanašal tudi na vas? Odgovorite na naslednja vprašanja, pa boste zvedeli.

1. Ali ste vedno neoporečno oblečeni?	da	ne
2. Ali ste pogosto ironični?		
3. Ali vedno izpolnite svoje obljube, tudi če niso važne?		
4. Ali ste že kdaj odbili svojemu prijatelju posojilo denarja?		
5. Ali ste nesposobni, da kaj prodaste?		
6. Ali so navadno psi ljubeznivi z vami?		
7. Ali vas neznanci večkrat sprašujejo za pravilno smer svojega potovanja?		
8. Ali so vas vaši prijatelji že velikokrat zadolžili, da kupite kolektivno darilo?		
9. Ali opazite, da vam ljudje okrog vas ne zaupajo svoje majhne skrivnosti?		
10. Ali se lahko smejete?		
11. Ali ljudje radi iščejo vaših nasvetov?		
12. Ali velikokrat prikrivate svoje mišljenje?		
13. Ali kdaj nastopate kot posrednik pri delikatnih zadevah (ali so vas n. pr. že kdaj prosili, da koga pomirite)?		
14. Ali so otroci radi v vaši družbi?		
15. Ali vas je že kdo prosil, da čuvate njihovo dete?		

Vsakokrat dodajte po eno točko, če ste odgovorili da na naslednja vprašanja: 1, 3, 6, 7, 8, 10, 11, 13, 14, 15. Prav tako po eno točko, če ste odgovorili ne na 2, 4, 5, 9, 12. Seštejte vse točke.

Če imate več kot 10 točk, ste zelo zaupen človek. Če ste izbrali 5 do 10 točk, imate svoje dobre in slabe trenutke, nekaterim ste simpatični, drugim manj simpatični... Če imate manj kot 5 točk, menjajte svoje navade.

Pesnik je dvignil revolucijo

Človek z dvojnim državljanstvom - general Bajo Ljama je na španskem teritoriju napovedal vojno

Tri mesece je od tega, ko je nekdanji general španske republikanske vojske poslal svoj ultimatum generalu Franku v Madrid: Zapustite svoje mesto, sicer bom pričel s pripravami za osvoboditev Španije.

Na Kubi je še do včeraj nepoznani general pričel formirati »prostoVOLjne čet«. V Madridu so pogosti nemiri zaradi strahovanja Frankovih pristašev.

Šestinsdesetletni republikanski general se je rodil na Kubi. Konec preteklega stoletja je bil njegov oče komandant letaskega garnizona v tej španski koloniji. Ko je španska krona izgubila ta »sladki otok«, je Bajov oče odšel v Maroko, mladi Ljama pa je po očetovih stopinjah začel z oficirsko kariero v Akademiji v Barceloni. Mestno vojsko in Franka je dočakal kot mlad kapetan republikanskega letalstva. Leta 1937. se je proslavil s prvo veliko akcijo. Na čelu majhnega odreda se je izkrcal na otoku Majorci, na Balearih, kjer se je boril proti italijanskim »črno-

srajnikom«, ki so že vzpostavili bazo Franku v pomoč. Končno vojno, to je zlom republike, je Bajo dočakal na špansko-francoski meji kot polkovnik brez vojske. Od tedaj naprej so se pričela leta stradanja in skrivanja, leta upov in iluzij, za človeka, ki je napisal najlepše stihne poezije sodobne španske literature. S pesmimi in ne s puško je Bajo postal narodni heroj Latinske Amerike. Od 1945. leta do danes se je udeležil vseh pohodov in bil vodja vseh tistih, ki so bili proti diktaturi. V spominu ga imajo diktatorji Nikaragve, San Dominga, Venezuele in Kube. Pesnik svobode je leta 1955. prodal svojo majhno delavnico,

kjer je prodajal imitirane perzijske preproge, da bi prišel do denarja za organiziranje osvobodilnega gibanja na Kubi. Upravljal je vse revolucionarne posle. Pod njegovim vodstvom so izdelali v ilegalni delavnici prve puške za Castrove vojsake. Človek z dvema državljanstvi — španski general in kubanski direktor glavne vojne akademije Alberto Bajo Ljama, veruje v prihodnost. »Prišel bo tudi naš čas,« je pred kratkim izjavil na zboru Spancev v Karakasu. »In to prej kot mislijo nekateri.« Španci — republikanci verujejo v to. Bajo je njihova osebnost — pesnik in general Republike in Svobode.

Medvedek iz Yellowstone parka se nikogar ne boji. Brez strahu pride do avtomobila in prosi ljudi za hrano. Čeprav opominjajo napisi v parku, da so medvedi divji in nevarni, se vseeno vsako leto 50 do 100 obiskovalcev sreča s temi črnimi.

Ostavka na nesmrtnost

Delavci še niso pospravili trupla z velike kupole stare palače na levi strani Seine v Parizu, ko v notranjosti, »pod kupolo«, v dvorani s 40 fotelji za akademike, skuša očuvati svoje mesto 30 »nesmrtnikov francoske znanosti in književnosti. Število pada zaradi nasprotovanj, ki so se jim v zadnjem času pridružile tudi s politične strani. Pierre Benois, 73-letni francoski književnik, avtor del »Dama z Zapada« in »Gospod, vse sem predvideval« jim je poslal pismeno ostavko.

Stalni sekretar francoske Akademije Moris Genevieve je dolgo prelistaval stare arhive in našel podobnega primer. »Nesmrtni« prelat Dipauli je dal posebno pismeno ostavko leta 1872 v znak protesta zaradi izbora Emila Litrea, ki je napisal prvi francoski akademski besednjak. Toda tokrat ne gre za isto stvar. Stari zagrizeni prelat ni mogel trpeti v svojem »nesmrtnem« krogu Litrea. Sedaj pa je Benoa podal ostavko zato, ker nekemu drugemu človeku niso omogočili, da bi prišel »pod kupolo«.

Vzporedno s tem je zanimiva »afera« Pola Morana, jezuitskega književnika in ambasadorja v vojnem času. Konec aprila so se akademiki zbrali, da so razpravljali o kandidaturi tega znanega francoskega literata. Dejali so: Akademija se ne vmešava v politiko, ona daje resnično priznanje pravim talentom. Toda, Moran ne sme priti med nas. V času, ko se Francija z De Gaullem obnavlja, ne moremo sprejemati takih ljudi. Pier Benoa je medtem na svojem predlogu zbral 17 podpisov za sprejem nekdanjega nacističnega sodelavca. Če se bo glasovalo — to je bilo vsem jasno — bo Moran prišel v Akademijo.

lovo smrtjo povsem izginila. Kandidatov je dovolj, a nobenega več iz katoliške stranke.

François Mauriac — edini »degaullistični« katolik v Akademiji, je izjavil:

»Žal mi je, da nismo mogli osvojiti zahtevo Benoaja za ostavko. Ta je za nesmrtnost nemogoča, ker so »nesmrtniki« za vedno nesmrtni...« Fotelj Piera Benoaja bo zato ostal prazen.

»KOZAREC VODE, PROSIM!«

Na svetu, pa tudi na Gorenjskem se najdejo posamezniki, ki sploh ne pijejo alkoholnih pijač. Redki so sicer, bo morda kdo oporekal. Drži, toda — so. Mednje bi vsekakor lahko šteli tudi ljudskega poslanca Antona Paternelja-Igorja.

Igor je 4. julija govoril na partizanskem mitingu na Blegošu. Precej dolg govor je imel. Sonce je neusmiljeno pripekalo.

»Kozarec vode, prosim!« je končno moral reči govornik predsedniku pripravljalnega odbora za pohod na Blegoš Martinu Pižentu, ki je stal v bližini. Nikomur namreč ni prišlo na misel, da bi mu sam prinesel vodo.

Martinu seveda ni bilo treba dvakrat reči. Urnih korakov je izginil k staji, kjer so prodajali pijačo, in prinesel Igorju — dva deci vina. Igor si je samo omočil ustnice, si z robcem obrisal potno čelo in govoril naprej.

Ostali gostje, ki so bili na tribuni, so Martinu Pižentu povedali, da Igor ne pije vina in da naj mu zato prinese vodo. Martin sprva ni verjel. Hotel mu je ustreči, pa ga je polomil. Končno so ga le prepričali, da je odšel po vodo. Prinesel je polno steklenico radenske. Igor jo je takoj spil dva kozarca.

PABERKI

KRIŽANKA ŠT. 18

MINISTROVA OBLJUBA

»Če do oktobra v Združenih državah Amerike ne bo več kot 3 milijone nezaposlenih, a zaposlenih manj kot 67 milijonov, bom pojedel svoj klobuk!«

To je izjavil ameriški minister za delo James Michell.

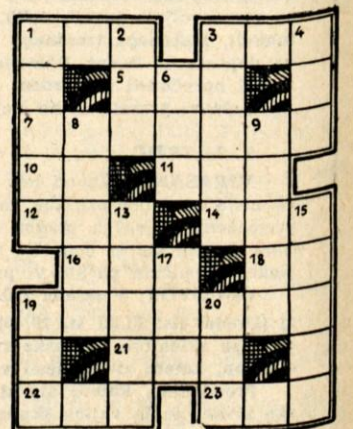
Oktober je blizu, nezaposlenih pa je sedaj 3,600.000. Tako bo v hladni jeseni minister Michell goliglav, kar ima, kot sam pravi, samo en klobuk.

»MAŠČEVANJE«
BRITANSKE KNJIŽEVNICE

Ruski književnik in prevajalec Kornej Cukovski je pred kratkim v sovjetskem časopisu napadel poznano britansko avtorico kriminalnih romanov Agato Kristi, češ da piše neumnosti. Agata Kristi, najbolj čitan avtor detektivskih romanov, se je »maščevala« Cukovskemu tako, da je njegov priimek dala sadističnemu ubijalcu v svojem najnovejšem romanu.

ODPUSTITEV KONSTRUKTORJA
»LETEČIH KROŽNIKOV«

Pred nekaj meseci je italijanska filmska družba angažirala Epa, nemškega konstruktorja prototipa miniaturnega »letečega krožnika«, kot svetovalca za znanstveno fantastični film »Gledajo nas«, v katerem bodo imeli glavno vlogo »leteči krožniki«. Vsa stvar pa se je kaj prozaično končala. Epa so odpustili, ker niti en njegov model ni hotel poleteti.

Vodoravno: 1. navihaneč, 3. alkoholna pijača, 5. del glave, 7. intermezzo, 10. ime črke, 11. ptica, 12. belgijsko mesto (zdravilišče), 14. režiser »Vesne«, 16. vrsta zemlje, 18. kazalni zaimek, 19. prevoz skozi državo, 21. pokolenje, 22. glavno mesto evropske države, 23. nemški predlog.

Navpično: 1. angleški časopis, 2. začudenje, 3. vrsta hršča, 4. otok v Banskem morju, 6. trenutek, 8. klasični slog napoleonske dobe, 9. ruvati, 13. preplah, 15. zanos, vznesenost, 17. osebni zaimek, 19. veznik, 20. USA.

REŠITEV KRIŽANK ŠT. 17

Vodoravno: 1. kozmos, 7. prase, 8. panj, 9. ose, 10. tu, 11. racman, 13. on, 14. ajd, 15. Tina, 16. nujna, 18. opazno.

Navpično: 2. opasan, 3. zrnec, 4. maj, 5. os, 6. sekunda, 8. porotno, 10. Tajnan, 12. Mainz, 15. tja, 17. up.

»Kaj je torej važneje — najino zdravje ali avtomobil?«

MELRAUX IN PAZNIK
NJEGOVEGA AVTOMOBILA

Francoski minister Melraux, znan književnik, ima svoje središče v Palais Royalu v Parizu.

Vratar je obenem tudi paznik njegovega avtomobila Dangueseau.

Minister — književnik ima za odgovornega vratarja in čuvarja avtomobila: pesnika!

»La Revue Moderne« je objavila njegove verz, sedaj pa pripravljajo knjigo spominov na Palais Royal, kjer je že več let vratar.

Na puljskem festivalu
osem novih risanih filmov

Studio risanih filmov, ki že dolgo deluje v okviru Zagreb-filma, posebnega podjetja za kratkometražne filme, je v svetu že zelo znan. Po velikem uspehu v Canesu leta 1958. je naš risani film zaslovel skoro po vsem svetu. Velik je bil uspeh V. Mimice v Benetkah, saj je njegov »Samec« odnesel prvo nagrado v svoji kategoriji. Lani so bili v Pulji risani filmi najzanimivejši del festivala in hkrati najkvalitetnejši. Letos bodo na puljskem festivalu predvajali osem risanih filmov. Njihova tematika je raznovrstna, prav tako kot njihova tehnika, od navadnega filma do kinokopa.

Prvi na spisku (gledano kronološko, po datumu, kdaj je bil film izdelan), je film »Romeo in Julija« v režiji Iva Vrbaniča in po scenariju Tandema Mimice. Vsebinska: majhna parodija na večno ljubezensko temo. Od praveka do danes, vedno se dogaja isto — mladi

ljudje morajo skrivati svojo ljubezen. V dobi faraonov, v kameni dobi, v srednjem veku, danes — vedno se dogaja, da se morajo mladi ljudje upirati starejšim. A konec: mlad par zaradi tega pobegne na Mesec in prvo, kar vidi, je neko drugo vsemirje, od koder je spet treba bežati... Ne samo na Zemlji, povsod vlada isti zakon...

Posebno zanimanje vlada za novi film D. Vukotića »Koncert za strojno puško«. Vsi, ki so film videli, so istih misli: D. Vukotić je napravil svoj najboljši in najbolj zanimiv film. Scenarij je napisal režiser sam. Risar je bil B. Kolar. Njegova zgodba je huda satira na ljudi, ki jim je denar vse in le v njem vidijo svoj ideal.

Za novi film Nikole Kastelca, ki je bil lani pohvaljen na festivalu kratkometražnih filmov v Oberhausenu (za film »Premiera«), prav tako vlada veliko zanimanje. Film ima naslov »Ring«. Scenarij je napisal V. Tadej, glavni risar pa je bil V. Kostanješek. Zgodba je prav tako vzeta iz naših dni... kako hitro zatone slava in kako svet hitro pozabi na svoje nekdanje idole...

Vatroslav Mimica bo prišel pred puljsko »sodišče« z novim filmom »Pri fotografu«. Po velikem uspehu s »Samcem«, bo Mimica prav gotovo v središču pozornosti. Vsebinska filmske zgodbe: deček je pri fotografu in se nikakor noče nasmejati. Tudi fotografski mojster ga ne more pripraviti do tega. Ko pa je deček videl izgotovljeno sliko, je bušil v nepomirljiv smeh... Scenarij je režiserjev, glavni risar je A. Marks, glava — A. Bubanović — torej, kompletna zasedba, ista, kot pri vseh Mimicinih filmih.

Ostali risani filmi, ki jih bomo lahko videli na puljskem festivalu, bodo v režiji D. Vukotića, in sicer še trije, nadalje eden I. Vrbaniča in eden V. Marjanovića. Poslednji je novinec med režiserji za risane filme, a ga poznamo kot dobrega starega strokovnjaka igranih filmov.

Neplačani račun

V Libanonu časopisi pišejo z neprikritim zlim namenom, da je uprava mestne telefonske službe, izklopila za nekaj dni telefon v stanovanju Rajmona Edea, libanonskega ministra za pošto, telegraf in telefon. Edejev telefon so izklopili zaradi neplačanih računov.